

SLOVENSKI NAROD.

Upravištva telefon št. 85.

N a D u n a j u , 20. dec.

V tem strahu tiči vzrok, zakaj da hoče v deželnih zborih kar najprej izvesti volilne reforme, ki naj ohranijo stare kurije in jim dodajo samo novo splošno kurijo. Vlada trepetoma namreč bojazni, da po postane vprašanje o uvedbi splošne in enake volilne pravice aktualno tudi za deželne zbornice. Če se zdaj izvedejo deželnozbornske volilne reforme v vladnem smislu, potem, tako kombinira vlada, bo vsaj za neko vrsto let vsaka agitacija za splošno in enako volilno pravico brezupna in čisto nenevarna. V nasprotnem: slučaj,

Volitve so torej pred durmi. Naprednjaki, pripravite se za časa na vojno.

Odkar skušajo reševati: naša šolska vprašanja politiki, od katerih se cedi gnojnica sebičnosti, prišli smo na rob propada. Kričeče razmere, kakršnih ne najdemo nikjer drugod v Avstriji, smo v našem listu že nestrastno ostro grajali, in isto so storili drugi slovenski listi, katerim klerikalni »uspehi« na šolskem polju še niso zmešali možgan; toda vlada je gluha, kadar se je treba ozreti na pravične naše zahteve. Obupno stanje našega srednjega šolstva je obširno naslikala »Slovenija« v 6. in 7. številki; opozoril bi rad le na par točk, ki so se dozdaj še premalo naglašale. Kot odškodnino za novo ljubljansko nemško gimnazijo baje dobimo popolne slovenske gimnazije v Kranju. Novem mestu in dve v Ljubljani, le zgodovina, zemljepisje in matematika se poučuj v nemščini. Kdor ima le nekaj elementarnih vzgojeslovnih pojmov, bo take dvospolne zavode odločno zavrnil. Ali eksistirajo še drugod v Avstriji take šolske dvoživke? Čehi imajo 33 gimnazij na Češkem, 16 na Moravskem in eno v Slezijsi, 22

realk na Češkem, 16 realk na Moravskem, torej skupaj 88 srednjih šol s češkim učenim jezikom, in niti ena med njimi ni utrakvistična, kakršne bi naj postale naše. Poljaki štejejo 36 gimnazij in 11 realk, torej 47 srednjih šol s poljskim učenim jezikom. Slabše so šolske razmere v Bukovini, kjer sta med drugimi mešanici šolami tudi dve srednji z rusinsko-nemškim učenim jezikom; zato pa imajo sicer s šolami slab obdarjen. Rusini v Galiciji petero srednjih šol s svojim učenim jezikom. Iz tega je razvidno, da smo Slovenci **edini** narod v Avstriji, ki nima niti enega srednješolskega zavoda popolnega v materinščini, in vendar se nam sanja, da se naj nekoč v beli Ljubljani dvigne — slovenska univerza. O ironija! Kdor zagovarja dvojezično višjo gimnazijo, ta ruši temelj nameravanemu najvišjemu kulturnemu zavodu. In to vedo Nemci in njihovi čini zavezniki prav dobro... Nekoč je trdil neki slovenski ravnatelj, da se mora na vsak način poučevati nekaj predmetov v višjih razredih v nemščini, da se naši dijaki temu jeziku v pismu in govoru popolnoma privadijo; kajti brez temeljitega znanja nemščine vsled danih kulturnih razmer ne bo mogoče dobiti izven tesnih domačih mej primerne, službe. Ta kratkovidna trditve je grozno čudna. Koliko uradnikov sem srečal na Dunaju in v drugih večjih ter manjših nemških mestih, ki so obiskovali izključno slovanske srednje šole in nekateri celo slovanske univerze, in vendar so bili nemščine vešč, kakor vsi drugi uradniki. Ako pa profesor ne bi mogel v treh do štirih tedenskih urah skozi **osem** let naučiti dijaka pravilne nemščine v tolikem obsegu, kolikor je potrebuje v javnem življenju in znanstvenem delovanju, tedaj je dijak popolnoma nezmožen za študije in ne spada v šolo, ali pa naj obesi profesor svojo metodo na klin in gre kamenja razbijati. In zakaj sta si izbrala ravno dva tako važna in težavna predmeta kakor sta zgodovina in matematika za nemški pouk? Nazore o življenju in za življenje, preciznost v mišljenju in izražanju naj zajema in se učijo dijaki v tujem jeziku! Zdrav razum in ljubezen do domovine se upirata z zgražanjem proti taki nepedagoški zahtevi. Ako hočete kakih uspehov, poučujte mladino v vseh predmetih v materinščini, nemščine pa ne prikrivajte po šabloni pouka v klasičnih jezikih in vaš trud ne bo brezuspešen! Seveda namen vlade je prozoren: Slovenskemu dijaku se naj obteži napredek, par

Jutri zboruje v Ljubljani »Društvo slovenskih profesorjev«. Sestane se v resnih trenutkih; zato smo prepričani, da se bo zavedalo svojega vsakega namena, ki ga izraža v § 2. svojih pravil: »Pospeševati pedagoško in vobče znanstveno delovanje družstvenikov, zastopati in braniti vse interese učiteljskega srednjih in njim podobnih šol ter mu določiti stališče v okviru narodnega življenja.« — Pri tej priliki naj se ne pozabi na Slovence, ki žive izven Kranjske v enako obupnem položaju. Pedagoška vprašanja naj rešujejo le pedagogi, ne pa politiki, najmanj pa taki, ki so privezani k jaslin. aristokratske birokracije.

(Rakodczay ali Rauch? — Zakaj še ostane Rakodczay na svojem mestu? — Situacija v Pešti.)

V Z a g r e b u , 19. dec.

Edina in zadnja seja hrvaškega sabora je vsakomur jasno pokazala nemožnost, da bi se Rakodezay še nadalje obdržal na banskem stolu. Madžarska vlada se je nadejala, ko je skovala spletko z dr. Frankom (v nje-

Rakodeczay je namreč prišel v Pešto s polnim košem načrtov, da bi se tako vsaj še nekaj časa vzdržal na bauski stolici. Zagotavljal je Wekerleja, da se je sedaj že popolnoma pripravil za izvedbo volitev: sklenil je namreč pakt z dr. Frankom, s srbskimi radikali; takisto bodo novo stranko podpirali tudi »krščanski socialci«; ki v svojem glasilu »Hrvatstvu« nazonanjajo, da bodo povsodi postavili svoje kandidate, kjer imajo vsaj 5 pristašev; končno pa se bodo še ta mesec reorganizirali ostanki madžaronske stranke v unionistiško, ki mu bo dala vlado. In tako bi imel proti sebi samo koalicijo. Ali bi bilo uместno, da bi ga v tako ugodnem času odpustila madžar. vlada? Saj bi moral novi ban pričeti nova pogajanja in sklepati kompromise. Ako do sedaj še ni pokazal, kaj da zna, naj se ga sodi po tem, kako se bodo volitve končale.

To vse je Wekerleja prepričalo, da se je odločil za Rakodeczayja, to tembolj, ker drugi kandidat baron R a u c h, ki tako željno čaka na bansko čast, ni nimalo idealna osebnost za to mesto.

On je bil sicer od nekdaj iskren unionist, vendar pa se je bolj nagibal

Laž.

Anica je prinesla v sobo kavo in jo postavala na mizo kakor vsako jutro. Njene velike, črne oči so prešerno premerile sobo od enega konca do drugega in ustne so zaklicale polglasno sladko in nekam plašno: »Milan.« To je bil njen vsakdanji jutranji pozdrav in Milan je že vsakokrat imel zanj primeren, ljubezniv odgovor. Rahla ljubezen, ki se je izpočetka razodevala le v tihih, globokoizraznih pogledih, je rasla med njima bolj in bolj, osvajala je njuna srca kakor osvajajo zlati solnčni žarki solne rože in se vkoreninjala v mladih dušah kakor s tisočimi nitkastimi koreninami... Ljubezen ne osvaja le duše, ona se preliva tudi v krvi in se v njej pretaka po celem telesu, provzročujoč toploto in svežost in moč občutkov... V mladih, neizkušenih dušah se pojavi kot rahel dih jutranje sapa, ki polagoma narašča in se stopnjuje v mogočen, nevzdržljiv orkan strasti, ki razjedajo mlade moči in razburja duhove s krvavimi tragedijami in duhomornimi slutnjami... Milan in Anica sta šla po natančno začrtani poti ljubezni: pogledi, rokovanje, po-

ljubi, objemi in tako sta stala po prvem in drugem dejanju tragedije pred katastrofo.

Ko je postavila Anica kavo na mizo in je poklekala Milana, jo je obšla nenadoma neka zloslutnja misel. Okno ob njegovi postelji je bilo zastrto kakor prejšnji večer z rožastim zagrinjalom, zrak v sobi je bil nenavaden hladen in svež in postelja ob oknu je bila prazna... Stene so bile prazne in mrtvo je bilo v sobi kakor bi imeli mrliča. Ura na steni je stala tiho, nepremakljivo. Ustavila se je enkrat ponoči...

Anica se je zdrznila. Nekaj var-
zlega je presinilo njeno srce z mrlj-
škini strahom, da je prebledela. Toda
le za hip. Hipoma je skočila s stola,
ki se je vsedla nanj in je skočila po-
gledat v drugo sobo, katere vrata so
bila malce odprta. Strahoma in rado-
vedno je prišla za kljuko, odprla je
tiho, polagoma, da bi ga slučajno iz-
nenadila in je rahlo in previdno po-
molila drobno glavico v drugo sobo:
»Milan.« Zopet je bilo vse tiho in mir-
no kot prej in Anica je zbežala iz
sobe.

Šla je v svojo sobo in je poklicala mamo.

Mati je pa že vedela vse. Prav nič ni izpremenila potez na svojem obrazu, mirno je poslušala pretrgano pripovedovanje preplašene hčere in je rekla naposled v prisiljenem zme-

lu: »Ušel je, Anica, pa se bo kmalu vrnil...« To je Anico nekoliko pomirilo, zlasti pa še ravnodušno obnašanje, ki ga je razodevala mati v tem slučaju. Stopila je k oknu, se sklonila nizko nad bujno razvele rože in se zamislila bogvekam...

V nedeljo popoldne je bilo... Z Milanom sta bila sama doma in sta gledala pri odprtem oknu na ulico. Vse živo je bilo spodaj, v solnceu so se blesteli dragoceni prstani in srebrne verižice, šumela je svila in cilindri mestnih filistrov so bahato žareli v solnceu... V gostilni na nasprotni strani je bil ples. Razbuzdana, pijana muzika je glasno odmevala čez cesto in kričanje pijancev se je neprijetno družilo z zaljubljenimi akordi dunajskih valčkov. Smeh in petje se je spajalo v razkošno himno nedeljskega popoldneva; gorela so lica, ljubila so se srca...

Milan pa ni bil vesel tisto popoldne. Molčal je in je gledal skozi okno na pisano množico veselih fantov in deklet, nasmejal se je zdaj, zdaj, ali njegov smeh ni bil podoben smehtu, ki je poplavljal krème in ulice, bil je zbadljiv, pritajen posmeh, s katerim je on navadno govoril o nadutih filistrjih in debelih kremarjih, kadar je bil slučajno zamišljen in slabe volje. Bil je še precej idealen v tistih letih in nič na svetu mu ni bilo bolj zoprno kot tolstá nečistost, ki se skriva pod

filistrskimi cilindri in posvečenimi suknjami... Tiste ljudi je sovražil iz dna duše in bežal je iz njihove bližine kakor pred smrtjo... Ubite srca imajo, ubite duše...

Milan je bil resnično zaljubljen. Le ljubezen očisti človeško srce in poglubi njegovo čustvovanje. Nikje ni lepota bolje izražena kakor v neizpeti pesmi, ki jo sanja zaljubljenčevo srce in resnica je najlepše razodela v skritih mislih tragičnega pesnika... Pesem, ljubezen in tragika, to je bila za Milana tista troperesna deteljica, ki so jo sicer modrirali umetno sestavili in jo tako izraženo postavili v okvir ideala. Ljubil je Milan, bil je tragičen in laž je bila vzrok njegovi nesreči.

In zakaj je lagal? Sam ni vedel, kako je prišlo do te krasne laži. Enkrat je prišel nekoliko vinjen iz krčme, kjer je bilo veselo društvo gospodov in dam. On je sedel kakor po navadi v sosednji sobici in je gledal vesele obraze in užival srečo, ki ji je bila delež njegovih sosedov. V njegovi duši se je oglasila osamljenost, težka misel je osvojila njegovo glavo... Težko je biti človeku samemu na svetu... Začel je misliti na svojo prošlost, na nejasno bodočnost — večna pustinja — Ako bi se oženil? Na misel mu je prišla Ainea; bolj jasno kakor drugokrat je zazarelja ljubezen v njegovi duši, zasmejal se je

njegovo srce v radostni slutnji in nekaj mehkega, kakor balzam se je prelilo po njegovem telesu. K njej stopim in ji rečem moško besedo: Anica, bodi moja žena! In ko je tako mislil, se je zvalilo breme z njegovih ramen, prsi so se razširile kakor v blaženem pričakovanju in kri mu je udarila v lice. Se tisto dopoldne je razodel Anici svoje srce in življenje, sezidano na krasi laži, je zagorelo pred mladima zaljubljenca v solnčni luči ... Naj-srečnejši je bil tisti dan v njunem življenju in ljubezen ni bila nikoli krajšanja kakor v tistem hipu ...

Od takrat je minilo že več tednov. Anica je bila boljbolj vesela in živahna, veselo pričakovanje in otroška lahkovernost sta jo v njeni sreči spravili skoro ob pamet. Letala je okrog kakor razposajen otrok, igrala se je in smejala... Milar je pa postal tih in zamišljen. Na njeno prijaznost in ljubezen je sicer odgovarjal ljubeznivo in prisrčno, ali nekaj hladnega je zvenelo vedno iz njegovih besed in skoro prisiljenega smeha. Hodil je okrog povešenih oči in bledega obraza in večkrat se je zbudił ponoči v nemirnih sanjah in obupno. stokal... Čuden je postal in nihče ni vedel, kaj mu je. Zbolel je za tisto boleznijo, ki je strašnejša kot sušica in obupnejša kot ljubesumnost — na zatajevanju laži... Globoko v prsih ga je grizel črv ljubezni, sezi-

k Kossuthovcem in odobral njihovo borbo proti kroni.

Razen tega tudi njegovo privatno življenje ni brez madeža: ločen je od svoje žene, pravi, da je alkoholik in da vsled tega čisto zbesni. Vse to mu škoduje pri dunajskem dvoru. Sicer pa je Wekerle dandanes tako vpliven na Dunaju, da lahko doseže vse. Zato tudi ni definitivno odbil Raucha, marveč ga še drži v rezervi.

Za današnjo situacijo na Hrvaškem je še bolje, ako ostane Rakodeczay, da vodi volitve. Madžari bi namreč ne mogli najti človeka, ki bi užival pri nas tako malo ugleda, kakor Rakodeczay. Nešteto krat je dokazal svojo nesposobnost, nad njim ne prestopa trepetje Demoklejev meč demisije. Vsi čutijo, da ne ostane dolgo, ker ni mogel dotedaj osnovati svoje stranke. Tako razpoloženje je izredno ugodno pri volitvah, kjer odločuje toliko legija uradnih glasov z javnim glasovanjem ob cenzusu 60 K.

Ako bi prišel Rauch, ta je politik, ki bi takoj dal občutiti svojo močno roko, hotel bi ustanoviti svojo stranko, bil bi tiran kakor Khuen; zato je bolje, ako bo vodil volitve nesposobni Rakodeczay.

V Pešti naša delegacija nadaljuje obstrukcijo proti kvotnemu zakonu. Sedaj se posebno občuti, da se našim poslancem ne bo posrečilo razrešiti debato preko novega leta. To ni čudno; že tri mesece zabranjuje dvajsetorica poslancev s svojimi dolgi govori vse delo parlamenta. Razburjenost, ki spremlja vsako takšno borbo povečuje ta nadloveski napor. Delegatje so izmučeni, in kličejo jih domov razne dolžnosti.

Razen tega je preneseno težišče situacije v Hrvaško, ker se mora v najkrajšem času razviti volilna borba.

Kaj bi z obstrukcijo v Pešti, ako se bi nasprotnikom posrečilo, da od vzamejo koaliciji temelj obstanka v Hrvaški? Zato se mora najti izhod, s katerim se ustavi borba v Pešti, da se razvije tem ljutejši boj v Hrvaški sami.

Domačini, sezite po zaslužku!

Belokranjska železnica je končno zagotovljena. Sicer so se mestoma že pričela pripravljala dela na Dolenjskem letos, ali v polnem obsegu se prične gradnja dela šele spomladi prihodnjega leta. Živahno življenje bode zavladalo po sicer mirnih krajih, in razvila se bo tem živahnjša, vsestranska delavnost, ker je za dograditev kranjskih prog nove železnice, ki se v lepi Beli krajini tako željno pričakuje, postavljen razmeroma kaj kratek rok — do oktobra meseca 1910. Obilo prilike za zaslužek bode dano za časa graditve. V poklicnih zastopih se je že opozorilo vlado, da je pri gradbenih delih upoštevati v prvi vrsti domače podjetnike in da je dajati prednost pri gradbenih delih domačinom. Ne smejo se ponoviti one čudne razmere, kakor smo jih imeli priliko grajati ob graditvi bohinjske in karavančne železnice. Če se odpre v deželi vir za dober zaslužek, je treba vse sile napeti, da pride zaslužek v dobro našim ljudem, tako stavbnim podjetnikom, kakor voznikom in delavcem. Mnogo je odvisno od centralne vlade, v znatni meri pa posežejo tudi lokalna državna oblastva vmes v prid in korist domačih interesov. Ali ne samo za gradbena dela gre pri tem, naš namen je tu-

kaj opozoriti naše sodeželane zlasti na to, da se pobrigajo v pravem času za to, da jim ostanejo krčmarski posli v takozvanih kantinah in da se teh ne polaste tudi vrinjenji. Ker so pa gradbena dela pri novi železnici vseskozi nujna, bo treba intenzivnega dela in se bo zategadelj mnogo delavcev potrebovalo. Tako pa bo treba na raznih krajih napraviti kantine, nočišča, da se zadosti velikim potrebam. Lepi denarji se dajo služiti s preskrbovanjem delavstva, ki je zaposleno pri gradbenih delih. Konsum v jedi in pijači bo velik. In ker se dela vse-kakor ne bodo vršila postopoma od izhodišča, marveč bo treba pričeti na raznih krajih z delom, je povsem naravno, da bo nastala potreba po številnih kantinah. Bodi torej skrb naših ljudi, da si zagotovijo ob pravem času krčmarske koncesije, naj se ne dajo prehiteti od spretnejših in pozornejših tujcev! Vsako odlaganje je škodljivo in more povzročiti nepopravljivo škodo. Apeliramo pa hkratu na naša okrajna glavarstva, zlasti na novomeško in črnomaljsko, da se ozirajo v prvi vrsti na domačine, zakaj pričalo bi o žalostni kratkovidnosti in nedopustni brezbriznosti, če bi se ob sicer enakih predpogojih šlo na roko tujcem. Ni nam sicer znano, ali se ob graditvi karavančne in bohinjske železnice domačini niso brigali za krčme in kantine na Jesenicah, Hrušici, v Bohinjski Beli in Bohinjski Bistrici in tako sami zakrivali, da se je nabralo zlasti na Hrušici obilo tujih »podjetnikov«. Dejstvo je, da je bilo v teh krajih vse polno ljudi od raznih vetrov in da so spravili lepe vsote. Število koncesij v imenovanih krajih se je v gradbeni dobi več nego podvojilo, in gotovo je, da je le mali del ostal našim deželanom. Smatrali smo se za potrebno opozoriti na te okoliščine, vzbuditi čuječnost in pozornost naših ljudi ter tako prepričati, da se ne polaste tudi ob gradnji belokranjske proge zopet tuji vsi dobički in zaslužki, ki ga ponudijo gradbene prilike. Torej še enkrat: Domačini, zagotovite si dober zaslužek, ki prihaja v deželo!

Obrtni vestnik.

Odkar se je pričelo v obrtnih krogih živahno gibanje za stanovsko obrambo, so tudi organizacije gostilničarjev in krčmarjev, zlasti njih poklicane zastopnice obrtne zadruge postavile z vso vmeno živahno in dobro premišljeno akcijo v ta namen, da se gostilničarski in krčmarski obrt obvaruje preplavljanja po strokovno neukih osebah in zagotovi izvrševanje gostilniških in krčmarskih poslov izvežbanemu naraščajočemu važnega stanu. Sicer je gostilničarski in krčmarski obrt vezan na koncesijo in tako vsekakor zavarovan proti pretevilnemu in preneglemu naraščanju novih gostilen in krčem, to tembolj, ker je treba upoštevati ob izdajanju novih koncesij krajevno potrebo; in gre pri tem pravica izjave, odnosno pravica pritožbe, tudi gostilničarskim zadrugam. Če je tako zagotovljeno v tem oziru tej stanovski skupini upoštevno varstvo, je na drugi strani dejstvo, da morejo priti in da prihajajo do gostilniških in krčmarskih koncesij prav čisto osebe, ki nimajo za obrt potrebne izobrazbe. Akcija organiziranih gostilničarjev, kateri imajo svoj temelj na sklepih gostilničarskega kongresa na Dunaju l. 1902., sicer ni imela zaželjenega uspeha, v kolikor se je tikala zahteve po brez-pogojni uvedbi sposobnostnega dokaza za gostilniški in krčmarski obrt v

krajih z nad 5000 prebivalci. Obrtna novela za gostilničarski in krčmarski obrt ni prinesla obveznega sposobnostnega dokaza, pač pa pooblašča trgovskega ministra, da od primera do primera odloča o uvedbi in ureditvi sposobnostnega dokaza za to obrtno stroko. Zadevni odstavek novega obrtnega zakona slove: Trgovinski minister more sporazumno z ministrom za notranje stvari, zaslusivši trgovsko in obrtniško zbornico, združne zveze, kjer obstoje, in prizadeje zadrage, ukazoma splošno ali pa za posamezne kraje ali ozemlja predpisati, da se gotove vrste gostilničarskih in krčmarskih obrtov, katere je natančno označiti, morejo podeliti samo takim prosilec, kateri morejo dokazati posebno usposobljenost, katero natančneje določi in označi ukaz. Vendar se pa smejo omenjeni predpisi izdati le tedaj in v takih primerih, v katerih je s strokovno-zdržnimi napravami in uredbami ter s strokovnimi učilišči v krajih, ki pridejo v poštev, poskrbljeno za popolno izobrazbo naraščajo v dotičnih obrtih. Potemtakem je popolnoma jasno, da je sicer načeloma dana možnost uvedbi sposobnostni dokaz za gostilničarski in krčmarski obrt; vendar pa je uvedba sposobnostnega dokaza odvisna od izpolnitve nepogrešnega pogoja, da je v kraju, v katerem se hoče uveljaviti sposobnostni dokaz, s potrebnimi učnimi uredbami poskrbljeno za možnost popolne strokovne izobrazbe obrtnega naraščajočega stroke. Znano je, da tudi pri nas deluje organizacija gostilničarjev za uvedbo sposobnostnega dokaza; kakor drugod bode tudi pri nas mogoče s to zahtevo le prodrati za napravo strokovnega učilišča za gostilničarje in krčmarje. Ni dolgo tega, kar se je izprožila misel, da bi se osnovala v Ljubljani čimprej šola za gostilničarje in natakraje. Ali ne samo govorilo se je o tem projektu, ki je vse hvalje vreden; kolikor je nam znano, se je tudi že pričelo s pripravljalnimi deli tako, da je projekt na pravem potu do uresničenja. Umevno je, da bi bila ustanovitev takega učnega zavoda odličnega gospodarskega pomena za našo deželo, saj bi se s tako napravo pripomoglo k nujno potrebnim povzdigi vsestranske strokovne izvežbanosti, kakor jo potrebuje dandanes vsak boljši gostilničar. Toda ne le iz tega vzroka iskreno želimo, da se kmalu uresniči ta projekt; uresničenje take učne naprave je znamenite važnosti tudi iz strogo stanovskega stališča naših gostilničarjev in krčmarjev, zakaj z ustanovitvijo takega strokovnega učilišča bi bil izpolnjen hkratu predpogoj za uvedbo sposobnostnega dokaza za gostilničarski obrt v Ljubljani. To pa bi bila važna stvar za naše gostilničarje, kateri bi bili potem obvarovani prodiranju neveselih oseb v ta obrt; samostojni gostilničarji bi mogli postati le izvežbane osebe. Hkratu pa bi se zastavile za bodočnost v izdatni meri pot o nemu, žal tako živahnemu, pa za gostilničarje tako škodljivemu »baratoprometu« s koncesijami.

Časovni vozniki listi za delne proge južne železnice so bili uvedba, ki je jako dobro služila specialnim interesom naših trgovcev in trgovskih potnikov, ki imajo vsled svojih kupčijskih zvez interes le na južnih progah. Pod pretvezo, da so se dogajale razne, po običajni kontroli neodpravljive nerednosti in da je bila cena tem voznim listom taka, da železnica ni prišla na svoje stroške, je južna železnica odpravila časovne vozne liste za delne proge in izdaja sedaj le še letne vozovnice za

Hotel je govoriti dalje, a beseda mu ni hotela na jezik. Nekaj ga je sililo kakor ukazovanje: Laži, uživaj kakor lažejo in uživajo drugi. Ne bo di bedak, idealist... Stisnilo ga je za sree.

»Ljudje ljubijo, a jaz ne verjamem ljudem.«

Anica ga je začudeno pogledala. Nato se je ljubko nasmejala in se nagnila skozi okno. Z roko je zadela ob vazo z rožami. Odrgetala je rožo.

»Ali jo hočeš?«

»Vrzi jo na cesto, v blato...«

Milan je prebledel, ustrašil se je skoro svojega glasu. S ceste je odmeval glasen smeh pijanega fauta.

»Čudno govoriš danes, gotovo si žalosten. Njen glas je bil napol strog, napol radoveden.«

Milan je molčal. Čutil je, kako se nekaj ruši v njegovi duši, nekaj neizrečeno krasnega pada v blato... Še par krepih sunkov, par trdih udarcev in porušena bo veličastna stavba njune ljubezni...

Na cesti je rastel hrup. Ljudje so se trumoma vsipali iz sosednje gostilne kakor čebele iz čebelnjaka. Pijana ženska je vlekla za roko mladega fanta in zmerjala ljudi, ki so se nabrali radovedni okrog zanimivega prizora. Milan in Anica sta gledala komedijo skozi okno.

»Kaj vas briga, ako ga imam rada... Zijala! Pojdi z menoj Franc, tam je moja soba...« Ženska je po-

vse svoje proge. Absolutno vzeto za osebe, ki morejo izrabiti take vozne liste za vse proge, te enotne letne vozovnice niso pretirano drage; faktum pa je, da je s tako uredbo ustrezno le interesom velike trgovine in velike industrije, ki ima vožnje na razne strani, dočim je za ogromno večino naših trgovcev in trgovskih potnikov, ki imajo vsled svojega, na gotov teritorij omejenega kupčijskega poslovanja interes izključno le na gotovih južnih progah, ta uredba popolnoma brez koristi in brez praktične vrednosti, ker se jim dejansko ne izplača jemati si letnih kart za celotno progo. Južna železnica, ki ima redkokdaj čut za potrebe naše trgovine, se je tudi v tem oziru pokazala kot povsem nedostopna za upravičene naše želje. Navzlic ponovnim prošnjam, navzlic utemeljevanju in dokazovanju, da našim trgovskim interesom z enotnimi letnimi voznimi listki ni pomagano, ker so njih vožnje na eno ali dve ruti, vztraja na svojem odklonilnem stališču in se žal ne da pregovoriti, da bi zopet uvedla prejšnjo tako pripravno uredbo.

Delavsko ministrstvo in trgovske zbornice.

Dunaj, 20. decembra. Stalni odsek treh osrednjih industrijskih zvez se je baval v svoji zadnji seji tudi z organizacijo delavskega ministrstva in trgovskih ter obrtnih zbornic. Glede organizacije delavskega ministrstva se je sklenilo, da je nujna potreba, da se v raznih ministrstvih raztresene tehnične agende spoji v posebno delavsko ministrstvo. Glede organizacije trgovskih in obrtnih zbornic je odsek proti temu, da bi se spremenile po zahtevah krščansko-socialnih poslancev. Ako pa vlada namerava izvesti spremembo, morajo se ustanoviti samostojne zbornice za rokodelstvo in malo trgovino na eni strani, in za industrijo na drugi strani. V industrijski zbornici mora biti zajamčeno zanesljivo zastopstvo za industrijske in komercialne interese.

Kazensko-pravno varstvo mladoletnih.

Dunaj, 20. decembra. Vlada je predložila včeraj gospodski zbornici zakonski načrt o kazenskopravnem postopanju in varstvu mladoletnih. Skoraj vse evropske in tudi izvenevropske kulturne države so izvedle že reforme glede modernega postopanja z mladoletnimi zločinci, da se ublažijo za mladoletne kazenske telesne, intelektualne in moralne posledice kazni. Z reformo se hoče pokazati, da kazni ni vselej pravo sredstvo za poplajšanje mladoletnih, temuč se v posameznih slučajih da kazni nadomestiti z odredbami vzgojvalnega značaja. Starost, kdaj sme nastopiti kazni, se določi s 14. letom. Vendar se tudi mladoletni v starosti 14.—18. leta oproste kazenske odgovornosti, ako so vsled zaostalega razvoja enaki mladoletnim. Pri mladoletnih, ki so sposobni za kazni, se priznajo izjeme v obliki nepogojnega in pogojnega opusta kazni. Pri prvih odredi sodnik mesto kazni opomin, pri drugih se kazni le zagrozi. Ako pa se opominjani v času ukora slabo vedejo, se brez-pogojno izvrši zagrožena kazni. Nadaljna sprememba kazenskega prava za mladoletne obstoji v tem, da se kaznovani izpuste, ko so dostali del kazni, ako je utemeljeno upanje, da se poplajšajo. Tudi se jim opustijo posledice kazni, kakor omejitve državljanskih pravic, policijsko nadzor-

stvo itd. Sploh se odpravijo vse trpke posledice za lahkomišelnost v mladosti, ako se je kaznovani poplajšal ter postal pošten član človeške družbe. Obsodba mladoletnega se popolnoma izbriše, ako se je v določenem času vedel dostojno. Tako rehabilitirani lahko dobe vsako javno službo. — Nove kaz. določbe za varstvo mladoletnih so naperjene proti porabi mladoletnih do 16. l. za produkcije, ki spravljajo v nevarnost njihovih zdravje in moralo, proti prezgodnjemu uživanju alkohola, proti zanemarjenju vzgojnih dolžnosti in proti zapeljavanju še ne 16letnih deklic.

Hrvaškomadžarski konflikt.

Budimpešta, 20. decembra. »Budapesti Hirlap« nasvetuje, naj vlada ukrene vse mogoče za varstvo madžarskih in nemških manjšin na Hrvaškem. V novi volilni reformi ni treba skrbeti, da pridejo tudi Madžari, Nemei in Srbi do zastopstva v hrvaškem saboru. Izobraženi Madžari se naj uče hrvaško, da bodo mogli hrvaške šole voditi hrvaško govoreči Madžari.

Dunaj, 20. dec. V »Oesterr. Rundschau« je izšel članek dr. Krnjavega, ki piše, da prav temeljiti poznavalci političnih razmer na Ogrskem in Hrvaškem prorokujejo zelo dolgotrajno hrvaško krizo. Kriza bo trajala tako dolgo, da bodo Madžari uvideli, da Hrvaške ni mogoče vladati ne z nasiljem, ne s korupcijo, temuč edinele s pošteno politiko, ki respektuje hrvaška prava in koristi.

Obsodba protipoljske politike na Pruskem.

Dunaj, 20. decembra. Socialni demokratje vseh narodnosti so priredili včeraj na Dunaju velik protestni shod proti pruski politiki, ki hoče uničiti Poljake. Prvi je govoril novozvoljeni poslanec Daszynski, ki je imenoval prusko nasilstvo barbarizem, a 19 milijonov Poljakov ne bo ugonobil kak Bülow. Pruska vlada hoče napraviti poljski narod za brezdomovinske potepuhe. Prepoved, da se na shodih ne sme govoriti poljsko, je naperjena v prvi vrsti proti delavcem. — Posl. Pernerstorfer je govoril v imenu nemške socialne demokracije. Politiko pruske vlade je imenoval nemško, s katero se nemški narod ne bo nikoli identificiral. Nemška socialna demokracija obsoja in preklanja politiko pruske vlade, ker je njen boj naperjen proti vsaki civilizaciji in humaniteti. Sprejela se je z navdušenjem resolucija, ki obsoja pruski zakon kot najsirovejši izbruh narodnostnega sovraštva, kot hudodelstvo napram človeštvu.

Nevarna kriza v Belgiji.

Pariz, 20. decembra. Ker je liberalna stranka soglasno izjavila, da pogodba glede države Kongo ni sprejemljiva ter so se tudi socialisti zrekli proti predlogi, je predloga takorekoko pokopana. S tem pa je izrečena tudi kralju najhujša nezaupnica ter nastane zelo nevarna kriza.

V senatu so včeraj hudo napadali kralja Leopolda. Socialisti Elbers je zahteval, naj se proglasi za kralja namestnik, ker mora kralj hoditi ne prestanto obiskovat svojo novo rod-bino ter nima časa za vladanje, a tudi sposoben ni.

Perzijski šah odstavljen.

London, 20. decembra. Iz Tebrisa je došla vest, da je narod odsta-

(Dalje v prilogi.)

dane na laži. Prepričan je bil v svojo laž, bolj prepričan kot v resničnost svojega življenja in toploti solnčnih žarkov in vendar ni mogel razodeti svoje notranjosti nobenemu izpovedniku, nobenemu božanstvu. Ljubezni, ki se je vkoreninila v njegovem srcu, je začela izpodjedati laž. Pognala je tisoč in tisoč skritih, finih koreninic, zagrizla se je z neizpustnimi zobmi v njegovo meso, razrasla se je v mogočno drevo, ki je pognalo košate veje in vejice po cellem telesu... Svet, ki ga je sicer ljubil, se mu je začel zdeti neizrečeno zloben in lažniv vse se je združilo in vrtilo le v enem, divjem, brezupnem kolobarju, ki mu je laž začrtala smer in svrhu... In vendar je on čutil, da mora ravnati tako in ni izhoda iz labirinta njegove ljubezni drugje kakor po laži. Spoznal je vso žalost in bridkost svojega življenja: večna pisarna in mizerna plača... Dobro je vedel, da ni nikjer rešitve njegovemu položaju, da je njegovo življenje obsojeno v večno noč in trpljenje. In ker je ljubil neizmerno in brezupno in ker je moral kazati na zunaj veselo lice in zadovoljen izraz, a v notranjosti je nosil pekel s tisočimi mukami in očitanji, se je prevekle njegovo lice z bledim, mrliškim prtom... Zavest, da laže in vara sebe samega, Anico in svojo okolico, mu je rezala srce kakor ostroradni nož, kajti bil je idealen in čist v svojem jedru in le neka neznana, neodo-

ljiva sila ljubezni ga je pahnila laži v naročje. Večkrat je bil že namenjen, da stopi pred Anico oči v oči in ji izpove svoj greh... Tudi rjeni materi je nešteto krat nameraval odkriti svoje sree in svoj položaj. Večkrat mu je bila že beseda na jeziku, ali zopet ga je nekaj prišlo za grlo kakor klešč: molči! Kaj bodo rekli ljudje, kakšen bo tvoj značaj in Anica — Molčal je in v njegovi duši je besnel bob ljubezni in laži...

Ob nedeljah popoldne, ko je zunaj sijalo krasno, toplo solnce in so plavale nad mestom zaljubljene pesmi in pretrgani glasovi predmestnih pijancev, je sedel Milan doma in čital. Daleč od sveta in življenja je opajal svoje sree z izmišljenimi zgod-bami in iskal tolažbe v pesniških tožbah in sanjah. Takrat se je za hip olajšala njegova notranjost in ljubezni mu je zasijala v nekdANJI krasoti. Tako je sedel neko nedeljo popoldne na divanu in je prišla k njemu Anica. Bila je v domači sobni opravi in rdeč mantinje ji je ohlapno padel čez drobne, komaj opazno vzdignjene prsi... Bila je krasna v svoji še skoro otroški mladosti kot češnjev cvet, ki še ni dahnila vanj vroča sapa bridkega spoznanja. Na ustnih ji je plaval zaljubljen smeh: »Ali me ljubiš, Milan!«

Milanu se je zdel ta glas kakor očitanje.

»Saj veš, Anica...«

Milan je čutil, da je zadel v meso.

»Vsaka originalnost je zame lepa, posebno pa v ljubezni...«

»Kakšna ljubezni!«

»No, kaj ni bila tukaj ljubezni in še kakšna, vroča... Vse kaj drugega kakor najina...« Zadnje besede so se mu trgale na jeziku in plašno je gledal Anico, ki je bila blede kot platno. Vsešla se je in je zopet vstala, zaničljiv izraz ji je zaigral na ustnih in se je obrnila koketno in odkorakala ponosno v svojo sobo: »Zbogom, ljubezni!«

»Zbogom, Anica.«

Tisto popoldne je bilo silno dolgo in žalostno, Milanu se je zdelo, da so se stene njegove sobe zamaknile široko na vse štiri strani in se končno izgubile v neizmerno. Brezkrožna pustinja se je razgrnila krogin krog in on je hodil po njej bolan in žejen... Ni bilo studenca, da omoči v njem osušene ustnice, ni bilo sladkega obraza in dobre roke, ki bi se nagnila preko njega in mu pobožala blede lice. Sam je bil v tistem pustem kraju, pogreznjen do vratu v enem samem umazanem čuvstvu, ki mu je zalilo srce kakor z blatno, nečisto vodo... Umazana reka laži je šumela pred njegovimi očmi, mu okropila obleko, mu pljuskala na usta. Zadušljiv, nezdrav zrak se je širil ob njenih bregovih in venele so rože in trava v njegovih poljubih.

vil šaha Muhameda Alija, ker je prekal ustavo, ki jo je dal njegov oče. Pristajši parlamenta imajo veliko večino nad reakcionarce. Ako se šah prostovoljno ne umakne, nastopi ljudska sila. Oblasti so obvestile konzule, da je šah odstavljen. Njegov sin sultan Ahmed Mirza je še premlad, da bi prevzel vladno. Nastale so velike homatije. Povsod se divje pleni.

Šah je zapovedal brigadi kozakov, naj streljajo na parlament, kjer so zbrani odlični opozicionalci. Nastalo bi bilo strašno klanje. V zadnjem trenutku je poveljnik kozakov pregovoril šaha, da je svoj ukaz umaknil. Poveljnik je namreč šahu naravnost povedal, da se ne more zanašati na kozake, ki nočejo nastopiti proti opozicionalcem. Šah je zapovedal, naj njegovi pristajši opuste stražo okoli njegove palače, ako store isto tudi pristajši ustave glede straže parlamenta. Ker pa nobena stranka ne zaupa drugi, so na obeh straneh pač umaknili oborožene straže, toda imajo jih skrite v bližini.

Povod sedanjih veliki krizi v Perziji je bil — harem. Parlament je namreč dovolil šahu civilno listo 4.800.000, toda črtal je apanažo za prince, harem in dvor sploh. Pri tem se je razvila zelo ostra debata ter se je razburjeno kritikovala zapravljenost na dvoru ter se zahtevalo, naj se harem sploh odpravi. To je šaha tako razjezilo, da je parlamentu sporočil, da sploh ne potrebuje civilne liste, temuč si bo dvor zdrževal sam ali ga pa razpusti. V parlament so prišle tudi vdove pokojnega šaha ter prosile, naj se jim puste apanaže, a tudi to prošnjo je parlament zavrnil.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 20. dec.

Stranke so se bile zedinile, da se število govornikov, ki pridejo pri razpravi o budgetnem provizoriju do besede, kontingentira. Stranke so mislile, da s tem skrajšajo razprave. A kaj, ko je toliko poslancev, ki kar nečajo nehati, če pridejo enkrat do besede. Tako se vlečejo debate kar cele ure.

V današnji seji je nemški govornik Mühlwert obširno govoril o narodnostnem vprašanju. Seveda s tistega brutalnega nemškega stališča, s katerim je vsako porazumljenje nemogoče. Ta Mühlwert je ravno tako smešen in brutalen, kakor vse drugi Nemci. Zlasti napram Slovincem. S takimi ljudmi je sploh nemogoče govoriti.

V imenu Jugoslovanske zveze je govoril dr. Ivčević, ki je izjavil, da bo zveza glasovala za budgetni provizorij, ker neče, da bi se uveljavil § 14, in ker ga zveza neče odrediti vladi, ki je zagotovila zgradbo dalmatinske železnice. Odločno pa je ugovarjal naziranju ministrskega predsednika, da se je s to železnico izkazala Dalmaciji dobrota. Država je storila samo svojo dolžnost. Govornik je tudi zahteval, naj vlada prizna na vsenčilišču v Zagrebu narejenim izpitom veljavnost v Cislitvanski in je plediral za to, naj država že ugodno kulturnim in narodnostnim zahtevam posamičnih narodnosti.

Pozno zvečer je dobil besedo še dr. Žitnik.

Glasovanje bo najbrže še to noč.

Avstrijska delegacija.

Na Dunaju, 20. dec.

Danes je bila otvoritev avstrijske delegacije. Ta dan se je zgodilo,

prvič, odkar obstoji institucija delegacij, da je na sejo prišel tudi ministrski predsednik, doslej so se delegacijskih sej udeleževali samo skupni ministri.

Zaradi volitve predsedstva so bila težka pogajanja. Kakor pri volitvi predsednika poslanske zbornice, tako je bil tudi pri volitvi predsednika delegacije po krivdi Slovanov samih izvoljen Nemec. Predsednik delegacije je klerikalec Fuchs, njegov namestnik Poljak Madeyski.

Vlada je predložila delegaciji tromesečni budgetni provizorij in ji je predložila »rdečo knjigo«, obsežajočo različne diplomatske akte.

Na Kramářev predlog se je opustila dosedanja razdelitev in so bili izvoljeni trije odseki: za zunanje zadeve in za okupacijski kredit, za vojne zadeve in za finančne zadeve. Poročevalec za Bosno in Hercegovino je Vuković.

Dobernig je utemeljeval nujni predlog, naj se spremeni delegacijski poslovnik in je s svojo zahtevo prodril.

Skupni proračun izkazuje nettopotrebnost 386.923.102 K.

Vojna uprava zahteva zopet novih sredstev za armado. Vedno nove žrtve. Armada bo veljala 319.598.382 kron, torej za 7.102.581 K več kot letos.

Finančni odsek je imel že danes sejo in je sprejel budgetni provizorij.

Brezvestno gospodarstvo klerikalne občine.

»Slovenec« ne more prehaliti občin, v katerih imajo neomejeno oblast pristajši S. L. S. in čim bolj so ti možakarji kričavji, tembolj jih hvale »Slovenec«. Pri tem pa mu seveda še na misel ne pride uvaževati, kako je gospodarstvo v takih klerikalnih občinah; pač pa se zadere takoj na ves glas in kliče na pomoč vsa mogoša oblastva, ako le sluti v kaki občini, katere uprava je vrokah naprednjakov, najmanjši nered. »Slovenec« in z njim vsi klerikalci so posebno ponosni na občine ljubljanske okolice. No, to gotovo ne brez vzroka, poleg par izjem so ravno možje, ki sedijo v občinskih odborih občin ljubljanske okolice, najbolj zabiti in pri tem najfanatičnejši klerikalci, ki sledijo svojim duhovnikom brez pogovora in se ne strašijo pri tem niti zlorabljeni svoje moči kot člani občinskega odbora, ako le morejo škodovati svojim političnim nasprotnikom. C. kr. državne oblasti pa si niti ne upajo nastopiti proti takšnim klerikalnim občinam, odkar je postala naša slavna deželna vlada le navadna ekspozitura dičnih »rodoljubov« Antona Bonaventure in dr. Sustersiča.

Da je temu res tako, naj služi v dokaz gospodarstvo občine Medvode.

V tej občini je županovl skozi dolgo vrsto let znani oče Smove. Pod njegovim županovanjem so sklenili leta 1904. župljani sorške fare postaviti novo župnišče. Vršila se je na poziv c. kr. okrajnega glavarstva konkurenčna razprava, na kateri se je volil stavbni odbor. Ker pa sorški farani niso izvolili v ta odbor očeta Smovea in njegovih pristajšev, marveč nasprotno zavedne kmete naprednega mišljenja, se je sklenil oče Smove maščevati nad sorškimi župljani, če tudi tvori župnija Sora del občine, kateri je županovl. Najpreje je dosegel s pomočjo Brenčeta, tega vzor-duhovnika, da se ni smelo zidati novo župnišče na primernem prostoru, ampak, da se je moralo popraviti staro župniško poslopje. Ko se je nato vršila nova konkurenčna razprava, so bili voljeni v stavbni odbor zopet isti možje, ne oziraje se na Smovea, ki je z vsemi silami delal na to, da bi on prišel v odbor. C. kr. okrajno glavarstvo je odločilo, da mora skrbeti za pokritje vseh stroškov občinski odbor občine Medvode, in sicer na ta način, da občina najame posojilo, ki se poplača potom doklad na direktne davke vseh sorških župljanov. Strojne stroške popravil je c. kr. okrajno glavarstvo naznanilo županstvu. Ker stavbni odbor ni imel na razpolago nobenega denarja, se je obrnil takoj pričetkom na županstvo, da mu preskrbi potrebni denar. Tukaj pa je bila ugodna prilika za očeta Smovea, ker je vedel, da bo lahko nagajal stavbnemu odboru. Vedel je, da stavbni odbor ne more ustaviti del in odstopiti od pogodbe, ki jo je že sklenil z židarskim mojstrom. Vključ opetovanim prošnjam stavbnega odbora ni hotel sklicati občinske seje, ki bi naj sklepala o najetju posojila v pokritje stroškov poprave župnišča. Stavbni odbor se je obrnil opetovano na c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani, kakor tudi na deželni odbor, naj vendar vplivata na županstvo, da najame potrebno posojilo. Med tem, ko se c. kr. okrajno glavarstvo za take prošnje in pritožbe niti zmenilo ni, je deželni odbor opetovano pozval županstvo, da nemudoma skliče občinski odbor, ki naj sklepa o najetju posojila in izroči potrebni denar stavbnemu odboru. Toda županstvu se niti ni zdelo vredno, odgovoriti na take opomine, kaj še, jim ugodi. Oče Smove je vedel, da mu živa duša ne sme storiti žalega, ker je vendar tako zvest pristajši klerikalcev, da ga celo »gnadljivi« škof skoraj bolj obrajta, kot »Klanfarjevega Toneta«.

Stavbni odbor si je tekoma dela pomagal tako, da je na svojo roko najel nekaj posojila in izplačal vsaj deloma židarskega mojstra, ki je bil z delom gotov že v jeseni leta 1905.

Ostanka pa ni mogel plačati, ker mu županstvo ni hotelo izročiti denarja.

Ker le ni bilo plačila, so prišli upniki s tožbami zoper stavbni odbor, zahtevali so pogojene oziroma postavne obresti in k obrestim so narasli še precejšnji tožni stroški. Načelnik stavbnega odbora je letal od Poncija do Pilata, a vse zastonj, nobena oblast si ni upala in si še ne upa nastopiti proti županstvu.

Že dve leti je preteklo, odkar je župnišče popravljeno in še danes ni plačan podjetnik, ki je izvršil te popravke. Vsled te upornosti županstva, oziroma občinskega odbora, v katerem sedijo morda izvemši ene osebe sami patentirani klerikalci, bodo morali plačati župljani sorške fare okrog 1000 K več za popravo župnišča, kar bi jim pač ne bilo treba, ako bi bil izpolnil občinski odbor svojo dolžnost.

Sedaj je začelo županstvo pobirati v svrhu pokritja stroškov 25% doklado na direktne davke od vseh sorških župljanov. Pri tem pobiranju pa se menda da tudi »zglihati«, kajti pripetel se je slučaj, da se je županstvo zadovoljilo ravno s polovico predpisane zneska, polovico pa odpuščilo. Tako se gospodari v klerikalni občini pod patronanco duhovnikov z javnim premoženjem.

Božična in novoletna darila. Lepa in poetiška je navada, da si ljudje, ki jih spaja kaka posebna vez, ki se imajo radi, dajejo ob posebnih prilikah darila. Ta navada izvira iz starodavnih časov in ohranila se bo brez dvoma še dolga stoletja zaradi svojega globokega simboličnega značaja.

»Jaz te imam rad in se te z ljubeznijo spominjam«, to je smisel te navade. Tako misli oče, ko kupuje darila svojemu otroku, tako misli mož, ki izbira darilo za svojo ženo, tako mislijo žena in ljubica, prijatelji in prijateljice. Vsaj enkrat na leto prešine človeka spoznanje, da je posebno zadovoljstvo, narediti ljubemu človeku veselje.

Tradicija je posvetila božično in novoletno obdarovanje. Malone vsakdo ima človeka, ki je njegovemu srcu tako blizu, da mu po svojih razmerah napravi o tem času darilo. Največkrat pa so ljudje v zadregi, kaj bi izbrali, kaj bi svojim dragim darovali, s čim bi jim napravili posebno veselje.

Prva stvar pri izbiranju daril je pač to, da je darilo primerno. Darilo, ki naj obdarovancu naredi resnično veselje, ne sme biti zgolj praktično, imeti mora nekaj boljši značaj. Darovana stvar mora biti taka, da jo je smatrati za izraz namena narediti veselje, ne samo namena, ustreči kakor potrebi obdarovančeve. Vzemimo n. pr. dekleta, ki hoče svojemu fantu narediti veselje. Ta mu vendar ne bo kupila par hlače, tudi če bi jih potreboval, nego kako drugo reč. Če bi mož svoji ženi kupil za 20 kron krompirja, bi jo razžalil, med tem ko ji bo z drugo stvarjo, ki velja samo 10 K naredil veselje. Iz kratka: pri darilih se ne gre toliko za vrednost, in za porabnost, nego za to, da so izraz pozornosti.

Ljudje, ki žive v srednje dobrih razmerah, so navadno v največji zadregi pri izbiri daril. Na eni strani hočejo biti pozorni, na drugi ne morejo trositi, posebno če imajo več ljudi obdarovati. Kdor svojim otrokom za Božič ali za Novo leto daruje samo čevlje, nogavice in kučme, ta pač sebi nekaj prihrani, ker bi ga ti izdatki tako ali tako zadeli, otrokom pa naredi le skromno veselje in za to veselje se vendar gre.

To spoznanje je provzročilo, da se je v zadnjih desetletjih vdomačila navada, izbirati za božična in novoletna darila v prvi vrsti knjige in pisalne potrebščine. To so stvari, ki imajo pač svoj praktični pomen, pa je na takem darilu vendar nekaj idealnejšega, kar se strinja namenom obdarovanja. Pri knjigah in pri pisalnih potrebščinah pride prav do izraza želja, napraviti obdarovancu veselje, podariti mu nekaj, kar ima svojo materialno vrednost, pa je tudi lepo, kar je praktično, pa vendar ne vsakdanja reč, kakor kučma ali samovar.

Vsak izobražen človek, če ni navadna plitva glava, ima danes svojo ročno knjižico, v kateri so zbrana lepo vezana dela odličnih pisateljev. Če stopiš v hišo, kjer nimajo nič knjig, veš takoj, pri kakih ljudeh da si, pri ljudeh namreč, ki nimajo duševnih potreb, ki znajo samo piti in jesti in denar služiti, sicer pa žive animalično. Svoj čas, ko vzame izobražen človek knjigo v roke, porabi jo zgolj samo za počevanje. Taki ljudje so sicer lahko vse časti in vsega spoštovanja vredni, samo tega ne smejo zahtevati, naj se jih šteje med kulturne ljudi.

Kolikor bolj je kak narod izobražen, toliko več čita in toliko več knjig se porabi za darila. To vidimo na Francoskem, na Angleškem in med Nemci. To vidimo tudi v Ljubljani. Ljubljanski Nemci rabijo za

Božična in novoletna darila.

Lepa in poetiška je navada, da si ljudje, ki jih spaja kaka posebna vez, ki se imajo radi, dajejo ob posebnih

»Jaz... jaz sem že sojen...«

Nato se je obrnil v stran in ječal kakor bolnik. Na obrazu se mu je poznalo, da silno trpi, ustne so se zgibale kakor bi hotele nekaj povedati, prsi so se mu burno dvigale. Zaril je obraz v blazine in je ihtel...

Tisto noč je skrivaj pobral svoje stvari in je izginil.

Drugo jutro je bila postelja prazna in Anici se je trgalo srce v negotovih slutnjah. Zdelo se je, kakor da je zašla v neki skrivnostni labirint, odkoder ni izhoda. Laž življenja in skrivnost ljubezne je začela rahlo trkati na duri njene mladosti... A ker je bila še mlada in neizkušena in je bila njena ljubezen velika in neomadeževana, je poglajala iz njenega srca sladko, veliko upanje... Vsako jutro in vsak večer je stala pri oknu in je pričakovala, kdaj pride zaželjena ura... Stopil bo izza vogala, pogledal na okno in pozdravil. Njegove oči bodo zaljubljene, čiste in njegov obraz bo svez in vesel kot jutranje sonce... Z mehkiimi besedami jo bo prosil za odpustanje. In ona ga bo ljubeznivo pokarala, mu pobožala razkuštrane lase in mu odpustila. Zopet jo bo ljubil kot prej, ji kupoval bonbone in igrače, jo pital z najslajšimi nazivi in jo peljal pred altar...

Od dne do dne je rastle njen up, je rasla njena ljubezen. Pričakovaje je gledala skozi okno, pogledala na vrata, če so slučajno zaškrpala in se

odprla. Nekaj kakor pritažen strah je sevalo iz njenih oči, temne slutnje so se porajale v duši... Tekla je k materi:

»Ali je že pisal?«

»Nič ne piše, gotovo se kmalu vrne...«

Upanje je zasijalo iz njenih oči.

»Kaj ne, da se vrne?«

Mati se je prisiljeno nasmejala:

»Bogve...«

Ta odgovor pa Anici ni bil po volji. V materinih očeh je ležala neka prikrita laž, ki jo je Anica v tem hipu opazila. Za njenimi besedami se je skrivalo nekaj, kar jo je navdajalo s strahom in nemirno... Nekaj ji je reklo, da mati laže... Morda se ne vrne Milan nikoli več, morda ji mati vedoma prikriva resnico... Sklenila je, da mora izvedeti resnico, kajti to življenje je bilo zanjo strašno in brezupno. Nekega jutra je stopila k materi in jo vprašala krepko in odločno:

»Zakaj ne govorite resnice?«

To je bilo bridko očitjanje in mater je zabelelo do dna srca. Hči ji očita neresnico, jo postavlja na laž... Segla je v žep in pokazala pismo... Anica je čitala in prebledela.

»Laž!«

Lagal je Milan, lagala je mati in ljubezen sama tako krasna in veličastna je bila zlagana. Kakor ostra, dolga igla se je zabodlo Anici v srce to spoznanje, omahnile so ji roke in

božična darila več knjig, lepih in dragih, kakor ves slovenski narod skupaj. Seveda — Nemci imajo tudi dovolj za taka darila primernih knjig, Slovenci pa jih nimamo.

Nekaj pa imamo tudi Slovenci. Kdor hoče žrtvovati razmeroma večji znesek, ima lepe knjige na razpolaganje. Priporočljivi so zlasti Jurčičevi zbrani spisi potem Povesti dr. Tavčarja in Kersnikovi zbrani spisi.

Ti spisi se dobe v »Narodni knjigarni« v jako lepi vezbi, kar je pri darilih velikega pomena in stanejo: Jurčičevi spisi, 11 zvezkov, vezani 22 K, Tavčarjeve povesti, pet zvezkov v platno vezani 15 K, v polfrancoski vezbi 21 K, Kersnikovi spisi v platno vezani 24 K, v polfrancoski vezbi 28 K.

Se pogosteje, kakor cele kolekcije, se rabijo kot darila posamične knjige. Vezba igra tu seveda tudi svojo vlogo. Vpoštevajo se pa tudi vsebina. Kot božično darilo ne bo nihče kupil pikantnega romana »Koristka«, nego vedno samo knjige, ki so primerne kot darila tudi po svoji vsebini.

»Narodna knjigarna« priporoča zlasti različne Aškerčeve pesmi (Lirske in epske poezije, vez. 4 K, Balade in romance vez. 4 K, Nove poezije, vez. 4 K, Četrtni zbornik poezij vez. 4 K 50 v., Mučeniki vez. 4 K 50 v., Jadranski biseri vez. 4 K 50 v.) Jenske poezije vezane v dveh delih z ilustracijami 4 K 25 vin.) In Jesenkov pesmi (vez. 3 K), ki naj bodo posebno priporočene vsem onim, ki imajo o božičnem veselju kaj srca za bedno rodovino Jesenkovo, na katere korist se ta knjiga prodaja. Dalje so priporočljive kot darila Maistrove pesmi (vez. 3 K), Zupančičeve poezije (Čez plan vez. 3 K, Časa opojnosti vez. 3 K, Kettejeve poezije (vez. 5 K 50 v.) in seveda Presernove poezije (vez. 3 K, ilustrirane in v platno vezane 6 K 40 v., v usnje vezane 9 K).

Gregorčičevih poezij je I. snopič pošel, samo II. pa ni mogoče rabiti kot darilo.

Izmed pripovednih spisov je izbira težja. Žal, da so najlepši Cankarjevi spisi izšli v založbi »Slovenske Matic« z drugimi spisi vred, ne kot samostojna dela. Posebno toplo je priporočati izmed Cankarjevih knjig Knjigo za lahkomišelnost ljudi (vez. 3 K 50 vin.), »Vinjet« (vez. 4 K 50 vin.), krasno povest »Aleš iz Raza« (vez. 2 K 50 vin.) in psihološko študijo »Hlapec Jernej in njegova pravica« (vez. 2 K). Prikladni za darila so Meškovi spisi (Obtutih večerih vez. 5 K, »Mir božji« vez. 3 K 50 vin.) Murnikove humoreske (»Navihanc« vez. 3 K 50 vin., »Znanc« vez. 3 K), Senčarjev roman »Čez trnje do sreče« (vez. 2 K 50 vin.), Sienkiewiczovi romani (»Quo vadis« vez. 4 K 80 vin., »Mali vite« vez. 9 K 50 vin., »Potop« vez. 8 K 40 vin., »Rodbina Polanek« vez. 13 K, »Križarje« vez. 7 K), Šorlijeve povesti (»Človek in polk« vez. 3 K 50 vin., »Pot za razpotjem«, vez. 3 K, »Novle in ertice« vez. 3 K 60 vin.), Tolstega romani (»Vstajenje« vez. 5 K, »Ana Karenina« 6 K 40 vin.), Ivana Laha povesti »Vaška kronika« (vez. 2 K 70 vin.) in Vošnjakova študija »Narazsvit« (vez. 5 K 50 vin.).

Za mladino je težje izbirati, oziroma je vse, kar imamo — in tega je

se je zaprla v sobo. Šumelo ji je v glavi, trgalo se ji je srce in v mozgu jo je žgalo od razočaranja in britkosti. Divje, umazane misli so se podile po njeni glavi, sovraštvo do ljudi, do Milana in do matere, da, celo do matere je besnelo v njeni duši... Mlade ustne so prisegle maščevanje...

Stala je pri oknu... Kakor nekaj so hiteli spodaj vesel obrazi, smeh in muzika je prešerno bučala iz sosednje gostilne, fantje in dekleta so rajali v plesni dvorani. Cvetele so akacije v bližnjem drevoredu in dva zaljubljenca sta sedela na klopi tesno drug ob drugem in se ljubila... Anica je slišala sladki smeh in njeno srce je umiralo od britkosti... Tako krasna je bila ljubezen, ki se ne vrne nikoli več... Naslonila je obraz na okno in je jokala. Tako je jokala nekoč, ko je šel Milan po svetu in ga ni bilo dolgo domov. Krvave so bile njene oči, ko je stopil Milan pred njo: »Kaj si za mano jokala?«

»Nisi vreden...«

Tako žalostno je bilo njeno očitjanje in tako sladko je bilo odpustanje, da jo je Milan nehoti stisnil k sebi in jo poljubil na sladke, črne oči... Tisti poljub je bil res spočet v ljubezni, vse drugo je bilo izmišljeno, izlagano...

Kapale so solze in kelih žalosti je bil napolnjen do roba. Rože na oknu so venele in umirale, roka ljubezni jim ni prilivala več vode živ-

Nova laž je bila obupnejša, strašnejša od prejšnje... Vrgla je v blato njegovo plemenitost, izlagana zlobnost je ubila v Aničinih očeh njegov čisti značaj in on je postal po svojem priznanju in svoji volji — prosti lopov. To je bridko občutil takoj v prvih urah svoje osamljenosti in bilo mu je težko na smrt. Poglobil je misli v svoje življenje, opravičeval je svoje dejanje, brnil se je ljubezni, ki je vzplamtel zdej v njem močnejše kakor kdaj prej, ali vse je bilo zaman: laž mu je vrgla v obraz vse opravičbe in zagovore, njen satanski smeh je rezal kakor nož njegovo notranjost... Zakaj je storil ta korak? Kaj ne bi mogel raztrgati na lep način svojega razmerja, stopiti pred ljubico, ji pojasniti svojo težko položaj, se opravičiti pri materi in iti prijatelj kakor je prišel težkega srca in žalostnega spomina križem svet? Zakaj je napravil komedijo, ki se je tako tragično ponesrečila?

Milan je čutil veliko laž in zmotno, ki jo je napravil in bilo mu je žal, neizmerno žal... Od tistega dne ni več pogledal odkrito ljubici v oči, ni ji več rekel sladke besede. Neizrečeno gnus do samega sebe in do sveta je bil odsej njegov delež. Bolj kot kdaj je občutil zdej, kaj je ljubezen in postal je blazen v svojem nedosežnem hrepenenju. Zopet sta bila z Anico prijatelja, ona ga je ljubila kot prej, a on je zatajeval svojo ljubezen, gasil

je ogenj, ki mu je razjedal dušo in mu trgal mladost z lic. Molčal je in ni rekel ne belo ne črno, a njegov molk je potrjeval laž, ki je ujela v zanjko njega in njegovo ljubezen. Ponoči v sanjah je gledal resnico: dvoje mladih življenj je bilo obsojeno v večno smrt, kjer je dišalo po krvi in grehu, videl je ljubezen v sliki nedolžne deklice, ki sedi gola med stari razuzdanci in pije iz čaše z oskrunjeno krvjo nedolžnega otroka... Strah ga je bilo in je kričal v sanjah divje, brezupno...

Nekega dne se je napil v družbi predmestnih vlačug in se je pijan in umazan vrnil domov. Zvalil se je na posteljo in je govoril sam seboj in se smejal v strop kakor blazen... Iz sosednje sobe je stopila Anica. Ko ga je videla, kako pijan buli v strop in se neumno smeje, je stopila k njemu in mu rekla mehko očitačjo:

»Ah, kakšen si postal, Milan.«

On se je prestrašil njenega glasu.

»Ne obsojaj me, draga... Tako je sojeno...«

Neizrečeno težko mu je postalo pri pogledu na nedolžnega otroka in skoro bi se zjokal. Tisti hip je zagledal pred seboj njeno tragiko in so mu prišle na jezik sožaljne besede:

»Pazi, Anica, da ne boš sojena...«

Ona je čudno pogledala pijanca.

Mislila je, da se mu blede. On jo je bliskoma ujel za roko in ječal žalostno in mehko kakor otrok:

preklicano malo — precej enake vrednosti. Za male otroke je priporočljiva lepa knjiga »Palčki Poljanec« (vez. 6 K), za večje otroke Amicevova knjiga »Sreec« (vez. 2 K 40 v.), Campejeva knjiga »Odkritje Amerike« (vez. 2 K) in Zupančičeve pesni »Pisanece«. Imamo pač še nekaj drugih dobrih spisov, a se ne dobivajo vezani. Kar je sploh priporočljivih spisov, so vsi navedeni v katalogu, ki ga je pravkar izdala »Narodna knjigarna« in ki ga odjemalci zastonj dobe.

Zelo primerne so kot darila kasete s pisemskim papirjem. Ta industrija se je čudovito razvila in kar neverjetno je, kako krasne kasete se dobe v »Narodni knjigarni« za vprav neverjetno nizko ceno. To isto velja tudi o tiskanih, erayonih in drugih takih pisarniških potrebščinah. Posebno priporočljivi so kot darila tudi albumi za fotografije in albumi za razglednice, ki jih ima v veliki izbiri »Narodna knjigarna« in končno poezijske knjige, kakor jih ljubijo dekleta, da beležijo vanje pesmi in izreke ali zbirajo spominske zapiske.

Ob sebi je umljivo, da se vsakemu darilu doda tudi koledarček, ličen, majhen, žepni koledarček, ki izgleda kakor najlepši umtovor. Tudi teh ima »Narodna knjigarna« mnogo na izbiro. Sploh bodi »Narodna knjigarna« občinstvu tople priporočena.

Dnevne vesti

V Ljubljani 21. decembra

— Občinski svet ima v ponedeljek, dne 23. decembra ob 5. pop. izredno sejo s tem-le dnevnim redom: Naznanila predsedstva in poročila: O ponudbi Marjete Klemenčeve v Bohoričevih ulicah št. 31 za odkup njenega hleva v regulacijske svrhe; o dopisu mestnega magistrata glede oddaje tiskarskih del za prihodnjo dobo treh let; o računskem sklepu mestnega ubožnega zaklada za leto 1906. in o proračunu za leto 1908; o računskem sklepu zaklada meščanske imovine za leto 1906. in o proračunu za l. 1908; o računskem sklepu splošnega ustanovnega zaklada za leto 1906. in o proračunu za leto 1908; o proračunu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada za leto 1908.; o prošnji Ernesta Hammerschmidta za prispevek k troškom za »gradbo kanala pri novozgrajeni hiši v Knaflorih ulicah; o prošnji Marjete Klemenčeve za razdelitev njene posesti na št. Peterskem predmestju na štiri stavbišča; o dopisu mestnega magistrata glede oddaje mestne voznice za leto 1908. odnosno 1909. in 1910.; o dopisu mestnega magistrata glede ustanovitve osrednje razvidnice pri mestnem policijskem uradu; o računih za zdravila za mestne uboge tekom leta 1906.; o prošnji več konjskih trgovcev za pomnožitev števila konjskih sejmov; o prošnji južne železnice, da bi mestna občina prevzela snajenje in razsvetljavo mostiča čez železniški tir na Dunajski cesti; o proračunu mestne klavnice za leto 1908.; o prošnji Edvarda Konstančije in Juliane Premk za odpis večje porabe vode; o proračunu mestnega vodovoda za leto 1908.; o računskem sklepu mestne elektrarne za leto 1906. in o proračunu za leto 1908. V tajni seji se bo razpravljalo o poročilu direktorja mestnega užitinskega zakupa o uspehih tega zakupa za leto 1906. in o poročilu direktorja mestne elektrarne o prošnji nekega uslužbenca mestne elektrarne za nagrado.

ljnja... Tudi rože je začela sovražiti Anica — »vrzi jih na cesto, v blato...« Milanov porogljiv smeh ji je šumel v ušesih, pred očmi ji je plesal tisti umazani prizor s ceste, smeh pijane vlačuge je napolnil njeno dušo... Tisto je bila resnica: živa, velika resnica, vse drugo je zmota in laž...

V mladi duši so se trgale strasti, v divjem vrtincu so se podile misli brez konec in kraja. Zmagovala je resnica, ki je bila bridka in umazana...

Nekega pomladanskega dne je izginila Anica.

Šla je za Milanom — — —

Takrat so zunaj cvetele rože in so se ljubili pod akacijami zaljubljeni pari, pesmi so slavile majniško pobožnost in sanje so praznovale vstajenje v zaljubljenih dušah... In glej: Takrat je stopil po aleji človek, ki ni nikoli poznal ljubezni in ni služil laži, ker je ljubil resnico... In ker je bil lep tisti dan in je bilo solnce visoko in toplo, je razprostrl roke v sladkem razpoloženju in je govoril sladko ginjen: »O solnce nebesko, tudi name grešnika liže svoje tople žarke. O, ti si kot ljubezen, ki deli milost vrednim in nevrednim... Ti si kot Anica, moja sladka ljubezen!« Imela je pa Anica takrat čele sedemnajst let... G. K.

— Poslanec Hribar in črnomaljska železnica. »Slovenec« je priobčil debelo laž, da je poslanec Hribar, ko se je imelo glasovati o dr. Šustersičevem predlogu, obsedel. Temu nasproti bodi konstantovano, da je poslanec Hribar, ko je bil dotični predlog za spremembo § 1. na glasovanju, kot poročevalec vstal prvi, da je pa obsedela več kakor polovica zbornice in je bila nevarnost, da dr. Šustersičev predlog pade. Šele potem, ko je predsednik videč, da poročevalec železnice odseka stoji, glasovanje ponovil in so opazili tudi ostali poslanci, da je poročevalec, poslanec Hribar, za predlog, so se vzdignili s sedežev. Njegovemu korektnemu postopanju je torej pripisovati, da je dotični predlog zadobil večino. Taka je torej resnica! Iz poročila »Slovenčevega« je pa razvidno, da je ni grdobije, katere ne bi ta list v svoji strankarski strasti zakrivil. Sicer pa Črnomaljši gotovo dobro poznajo »Slovenčevega« moralo in bodo vedeli, kaj jim je misliti o njegovem tozadevnem poročanju, ter je čisto gotovo, da se bodo, ako bodo hoteli resnično izvedeti in kadar se bo še nadalje razpravljalo o njihovih težnjah po boljši rešitvi njihove železnice, kakor je bila namerala, kakor doslej, tako tudi za naprej obračali do poslanca Hribarja.

— Nova »Musteranstalt«. Iz nemških krogov, ki pa še niso izgubili vsega čuta do svoje ožje kranjske domovine in njenih sinov, se nam pripoveduje, kako začasni vodja nove nemške gimnazije išče po vseh kotih širne Avstrije učnih moči za svoj zavod, dasi imamo domačinov, ki so usposobljeni tudi za pouk na nemških srednjih šolah in bi človek sodil, da se bodo v takih razmerah vpoštevali sinovi domače dežele. G. Pucsko si je pa baje naročil dvoje neizpraznjenih nemških suplentov. Če prav to ni dovoljeno. Pa pri nas na Kranjskem je že tako, da na zakone in ministrske naredbe pljujejo vladni ljudje, kadar se jim zljubi. Ministrski ukaz z dne 30. maja 1907 št. 22.113 določa v 7. točki: »Ungeprüfte oder teilweise geprüfte Supplenten dürfen im Sinne der bestehenden Normen nur dann bestellt werden, wenn ein geeigneter, vollkommen befähigter Bewerber nicht zur Verfügung steht.« Tudi se mora vsaka supletura razpisati. Za to ministrsko naredbo se pa g. Pucsko in njegovi kazinski dirigenti čisto nič ne zmenijo. Radovedni smo le, če jo bo vpošteval deželni šolski svet, ali pa bo tudi kratkoma ignoriral ukaz svoje predpostavljene oblasti. Za gimnazijskega prevodjo si je naročil gospodine Pucsko po nalogu iz kazine sangwarta nemškega turnvereina, nekega Ranta, ki seveda nima absolutno nobene usposobljenosti. Med tednom meri ta gospod trakove, v nedeljo bo pa Geangspangprofessor na nemški gimnaziji. »Wacht am Rhein« se bodo fantje pri njem že naučili in turnarske nestrpnosti tudi, kar je menda najvažnejše. Telovadni učitelj bo tisti Rothaug, ki so ga poslali z Dunaja v Ljubljano, ne da bi bili dotično mesto razpisali, čeprav so bili po službeni prisegi dolžni to mesto razpisati. Pa kaj službena prisega, kadar se gre za to, vsiliti kje kakoga Nemca na kvar Slovencev. Sicer je mož po poklicu zgodovinar in ne telovadeč, a pravijo, da bo že izpolnjeval svoje mesto in dokazal, da so mu nemški študentje po pravici nadelili indijanski priimek »Rothaug, der Schrecken der Bleichgesichter«. Za risbo je nastavljen neki Herget z dr. Binderjeve bismarckenske preparandije. Za vse te stroke imamo domačinov, ki so napravili predpisane izpite, a pri nemški gospodi v kazini nimajo ti izpiti nobene veljave. Pri njih je veljaven le en dokaz za vsako vsposobljenost: Fanatičnonemško nacionalstvo, didaktični in pedagogični oziri se nič ne vpošteva, odločajo samo politični momenti. Tistih 20 dijakov slovenske narodnosti, ki se tudi presele na novi nemški zavod in ki zdaj med letom ne morejo izstopiti, ne bodo imeli pouka v slovenskem jeziku. Konvent v kazini tega ne trpi. Hodijo naj v nemško-slovenski kurz, to se pravi približno toliko, da naj tisti, ki je zvršil gimnazijo, gre nazaj v ljudsko šolo. Nota bene, na novem zavodu bo poučeval slovenščino g. Pucsko sam, ki je v to toliko sposoben, kakor njegova kuharica. Deželni šolski svet teh 20 slovenskih učencev vendar ne bo justificiral in bo vsaj dovolil, da se jim daje redni pouk v njih materinski in I. gimnaziji. Po tem, kar smo povedali, se da pač jasno spoznati, da je bila ustanovitev te nemške gimnazije res »ein dringendes Kulturbedürfniss«.

— Občinske volitve v Radovljici. Poroča se nam: Dne 19. t. m. so se vršile občinske volitve za mestno občino Radovljico. Te volitve bi se bile že lahko vršile pred dobrim mesecem, a našle so se nagajive dušice, ki so

hotele preprečiti volitev ter si tako podaljšati svoje — življenje pri mestni hranilnici. A njihov rekurz je odbila prva in druga instanca kakor neutemeljenega. In možakarji se sedaj na latorikah svoje — blamaže. Volitve so bile prav zanimive, kajti prinesle so precej jasnosti v radovljiško politiko. Za tretji razred se je na javnem političnem shodu napravil nekak kompromis — na predlog pristavev »Slovenske ljudske Stranke« ter sta se postavila po dva kandidata iz liberalne in klerikalne stranke. Naprednjaki so ostali možbese in ravno vsled tega so opustili vsako agitacijo, dobro vedoč, da bi prav lahko zmagali s lastnimi kandidati — če bi le hoteli. A klerikaleci so takorekoč pojedli svojo »moško« besedo in se vrgli z vso, edino le njim lastno, brezobzirno agitacijo, pod geslom: tretji razred mora biti naš, na volilce. Iskali so torej v prvi vrsti pomoči pri ženskah — v pooblastilih. Nim, in dogodilo se je res, da jim je padel v roke III. razred z večino 9 glasov. Dogodilo se je več slučajev, da so klerikaleci volili celo s pooblastili takih ženskih volilcev, ki uživajo občinske podpore. Čudimo se volilni komisiji, da ni prišla na sled tem slučajem. Na klerikalno stran so potegnili z večine oni mali obrtniki, ki živijo v ogromni večini od — uradništva. Ne vemo, kje bodo iskali ljudje kruha, ako prično izvajati uradniški posledice radi njihovega postopanja. Videli smo nadalje »neverjetni« prizor, da je najhujši radovljiški socialni demokrat zlezal pod klopi, ko je zagledal v volilni sobi — svetli dekanov klobuk ter volil klerikalno listo. Povdarjati moramo dalje, da je dekan volil kar petkrat, in da se je neki volilec, ki po Ljubljani tako rad prodaja svojo narodno in liberalno radikalnost — skril pod streho med prazne zabojke, mesto da bi šel na volišče. Prepričani smo, da je bila to zadnja zmaga klerikalcev v Radovljici, kajti po tem si bo treba napraviti načrt za bodočnost — kdor ni z nami, ga ne poznamo. V drugem kakor tudi v prvem razredu je zmagala lista naprednjakov s glasno, kajti nasprotniki se niti pokazali niso. Le v prvem razredu so hoteli nekaj slepomišiti ter so delili listo, kjer sta bila poleg naših dveh kandidatov dva njihova kandidata, neki posili Nemec in neki stari Kranjec. — V drugem razredu so bili voljeni soglasno: Iv. Sartori, ključavničarski mojster in posestnik, Fr. Praprotnik, posestnik, J. Pogačnik, krojaški mojster in posestnik ter veletrgovca O. Homan. — Namestnikoma pa: učitelj Fr. Jaklič in posestnik J. Dolžan. — V prvem razredu so podrli soglasno: dr. J. Vilfan, davčni komisar V. Žun, učitelj Iv. Šega in davkar J. Ravnikar. — Namestnika sta: živinodravnik J. Stegu in sodni kancelist Fr. Sajovec. Ti odborniki so nam porok, da mesto Radovljica ne bo zaostalo niti v gospodarskem, niti v kulturnem oziru, temveč da se povzdigne na oni višek populnosti, kakršno ji je že odločil sam stvarnik, ko ji je dal tako čudovito krasno naravno okolico. — v —

— Kaj se vse lahko zgodi na jeseniškem kolodvoru. Ze večkrat smo imeli priliko omenjati škandalozne narodne razmere na jeseniškem kolodvoru, ki se gode pod vodstvom nemškega postajenačelnika Kollerja. Nov dogodek, ki se je vršil že pred tremi meseci in katerega zadnje dejanje se je izvršilo pri c. kr. okrajni sodnji v Kranjski gori v sredo, 19. t. m. razsvetljuje z bengalično lučjo te c. kr. državno železnico naravnost sramotne razmere. V noči 18. septembra t. l. je imel nočno službo aspirant Walland. Večja slovenska družba se je podala iz kolodvorske restavracije, kjer se silno nerado sliši slovensko govorico, po peronu proti domu. Prepri med nekim popotnikom in oročnikom je bil povod, da se je nekaj gospodov ustavilo ter ves prizor od daleč opazovalo. Nadutemu nemškemu uslužbencu ni bila po volji slovenska govorica in se je zadržal na slovensko družbo: »Wer auf der Staatsbahn verkehren will, der muss deutsch sprechen.« Vsa zadeva se je opisala v običajni pritožni knjigi. In posledica? Sicer jako flegmatični postajenačelnik Koller je koj drugi dan klical vse oblasti na pomoč, češ, pijani ljudje so razgrajali. Mesto skrajno nesramno nastopajočih uslužbencev se je postopalo sodniško in od politične oblasti proti omenjeni družbi, naravno brez posledic. Takega početja je zmožen samo kak nemški Koller, ki mu niso morda nekatere osebe po volji. Čudimo se pa, da se slavná direktorja v Trstu bolje ne informira o takih zadevah in le umetno neč narodno sovraštvo. Ali misli žel. direktorja kaj ukreniti, da se prištrijejo peroti raznim Kollerjem in njegovim subjektom à la Dunst.

Nikdar ne bi bile narodne razmere pri našem kolodvoru tako napete, da mu načeljuje slovenski uradnik, zato pa neizprosno po načelu: Na slovensko zemljo slovenskih uradnikov!

— Zaupni shod »Narodne stranke« bo jutri v nedeljo ob 1. popoldne v Celju v »Narodnem domu«. Na dnevnem redu bo posvetovanje o stališču »Narodne stranke« napram dopolnilni deželnozborski volitvi v celjskem okraju. Kakor čujemo, se »Narodna stranka« udeleži volitev in postavi tudi svojega kandidata. Šanse za »Narodno stranko« so v tem okraju zelo ugodne.

— Dr. Benkovič dokazana zveza z Nemci. Opetovano se je že očitalo dr. Benkoviču, da je bil izvoljen za državnega poslanca samo s pomočjo nemških glasov in da si je že pred volitvami zagotovil s posebnim dogovorom pomoč hrastniških Nemcev. Benkovič je oporekal temu očitanju in bil celo tako drzen, da je imenoval na shodu pri Sv. Jurju na južni železnici zdravnika dr. Serneca »nesramnega lažniveca«, ker mu je očitil, da se je vozil v Hrastnik v svrhu, da bi stopil v dogovor z ondotnimi Nemci in si zagotovil njihove glasove. Dr. Sernece je pozval dr. Benkoviča, da mu da za to zalitev zadoščenje, kar pa je ta odklanil ter s tem prisilil dr. Serneca, da je posegel po orožju samoobrambe ter si s pasjim bičem poiskal sam zadoščenje. Dr. Benkovič je na to tožil dr. Serneca radi razražljanja časti in radi poziva na dvoboj. Pričela se je sodna preiskava in tekom te preiskave se je dognalo marsikaj, kar bo dr. Benkoviču skrajno neljubo. Tako je bil zaslišan tudi vodja hrastniških Nemcev tovarnar Wiltsehnig, ki je glasom sodnega zapisnika Pr. IV. 4/7/8 in 9 izpovedal pod prisego glede dogovora hrastniških Nemcev z Benkovičem to-le: »Ko se je pokazalo pri zadnji volitvi za državni zbor, da pride med Rošem in dr. Benkovičem do ožje volitve, sklenili smo mi Nemci v Hrastniku, da oddamo svoje glasove pri ožji volitvi dr. Benkoviču, ako nam ta obljubi, da ne bo protiven našim prizadevanjem, da dobimo v Hrastniku nemško šolo, ako že ne more ta prizadevanja naravnost podpirati. To smo naznanili dr. Benkoviču pismeno. Ko je potem dr. Benkovič imel shod volilcev na Zidanem mostu, nas je o tem obvestil in jaz in Avgust Rüekl se sva peljala na Zidani most, kjer sva govorila z dr. Benkovičem v navedenem smislu. Dr. Benkovič je omenil, da ne more nič storiti proti nemški šoli. Na to smo mu obljubili, da glasujemo zanj in ne za Roša.« V istem smislu je izpovedal tudi Avgust Rüekl, industrijalec v Hrastniku. Iz teh izpovedi je jasno razvidno, da je med Benkovičem in hrastniški Nemci eksistiral dogovor, ki je Benkoviču pripomogel do mandata. A vendar si upa sedaj Benkovič slepiti slovensko jevnost s svojim »narodnim radikalizmom«, dasi ima s pogodbo vezane roke proti Nemcem!

— Pri volitvi v okrajni zastop Celje so svojo slovensko mater zatajile, svoj narod izdale, svojo domovino prodale in s tuji volile sledeče osebe: Brata Jakob in Vincencij Janič, rojena Žalčana in sina znane domoljubkinje Marije Janič; dalje Julij Sadnik, sin slovenskih staršev na Grobljem in učitelj v Sv. Pavlu v Savinski dolini; dalje Jožefa Sima, kmečka hči iz Teharja pri Celju, katera je svoječasno kot kmečka deklica nosila kmečke pridelke od domačega posestva v Celje na prodajo in ni zala besedice nemške; dalje Marija Sadnik, rojena Žuza iz Zaleca, katera je še kot mlada žena najraje govorila slovenski; dalje Jožef Lenko, po domače Martine, iz Sv. Petra v Savinski dolini, čigar oče je bil pristen Slovenec in je »pruštuh« nosil, mati njegova pa je bila Čehinja, Jože pa je sedaj eden najzgjanejših odpadnikov celjskega okraja; dalje Helena Škoberne, rojena Gotovljanka in vdova kmečkega sina iz Sv. Neže pri Zabukovcu; dalje Jože Wolf, po domače Sava, iz Sv. Petra v Savinski dolini, sin domačega kmetovalca, ki je tudi »pruštuh« nosil, svojo domovino ljubil in spoštoval svojo slovensko ljudstvo. Tužna jim majka!

— Dr. Brejce na »gospodarskem« delu. Kako so zasukali celovski klerikalni voditelji baročno tužno slovenske koroške politike v kranjsko klerikalno vodo ter pred vsem srečno pripeljali nesamostojnega Grafenauerja v Šustersičev klub, je znano. Najprvo sta zlezla pod Šustersičev klobuk velika celovška junaka Podgorca in Brejce, potem ko sta s svojo smešno pravdo proti »Slovencu« temeljito pogorela. Nato sta poglala v to vodo še Grafenauerja, ki se je dolgo branil in se rotil, da za noben denar ne gre v Šustersičev klub tlake delat. No, in zdaj jo tudi on že dela! Pa koroški klerikaleci gaziijo še naprej v kranjsko klerikalno blato. Zdjaj hočejo namreč usuznjiti tudi slovenske zadruge proti volji ljudstva v klerikalno ljub-

ljansko zadržno zvezo. Seveda je treba poprej malo pripraviti še to zadnjo pot — pod kranjsko-klerikalni jarem. To dobro vedo, ti gospodje, da kar naenkrat ne morejo vstopiti v kranjsko klerikalno zadrugo, ker ljudstvo tega neče! Koroškim kmetom je le predobro ostalo v spominu, koliko zla so prizadejali Šustersič in drugovi koroškim Slovincem; tudi tega se še spominjajo, kako sta rohnela Brejce in Podgorca, ki sta zdaj ponižna hlapca Šustersičeva, proti temu Šustersiču. Ta dva gospoda pa hočeta imeti kmete za noreca, in zdaj sta si izmislila to-le: Dosegla sta najprvo, da je prišla iz Ljubljane zadnjo nedeljo cela klerikalna zadržna garda, — med njo znani »blesteči« značaj Pušenjak, — »predavat« o živinoreji, sadjereji itd. Naznanili so tudi v »Miru«, da se vrši v Velikovecu gospodarsko predavanje. To pa je le bila pretveza, pod katero so hoteli poagiritati za to, da bi koroške slovenske zadruge, ki so do zdaj večinoma v »liberalni« celjski zadržni zvezi, pristopile v kranjsko klerikalno. Legvart je res predeval najprvo nekaj o kravah in bikih, za njim pa je Pušenjak že nasvetoval, da naj denarni zavodi koroški pristopijo v ljubljansko klerikalno zadržno zvezo, in isto priporočal je tudi Šega. Kmetje so zmagajali z glavami ter se čudili, da se zdaj naenkrat agitira za kranjske klerikalece, ki jih je Brejce svoj čas navidezno psoval in klet. Ko je dr. Brejce, ki je seveda tudi prišel na »predavanje«, to videl, je hitro predlagal, da se mora pustiti kmetom — 14dnevnega pomisleka o »koristnih in krasnih« navseh govornikov, da izjavijo kat. polit. društvu v Celovec — pismeno svoje mnenje, kaj je storiti!! Gospodine Brejce, vaša politika je naravnost smešna in preveč prozorna, da bi vam kdo sedel na take nerodne limanice! Zakaj ne naravnost z barvo na dan? Seveda bodo zdaj v teh 14. dneh romala od ene roke sklanfana pisma na kat. polit. društvo v Celovec, v katerih se bo — zahtevalo (!) prestop koroških zadrug v kranjsko klerikalno zvezo. To bo zopet ljudska volja prav tako, kakor tedaj, ko so »zaupniki« poslali Grafenauerja v Šustersičev klub. Na tak brezvesten način se igrajo Brejce e tutti quanti s koroškim ljudstvom! Kako dolgo še?

— Iz politične službe. Provizorični višji okrajni komisar Anton Klein v Litiji je stopil zaradi bolezni v trajen pokoj. Okrajnemu glavarju Karlu Küniglu se je povzelo vodstvo X. oddelka dež. vlade in pride na njegovo mesto v predsedstveni pisarni pri dež. vladi okrajni komisar Franc pl. Lazarini v Kamniku. Dež. vladni tajnik Silvester Domicelj v Postojni in dež. vladni dodeljeni okrajni komisar Edvard Grünsta dodeljena okrajnemu glavarstvu v Ljubljani. Temu uradu dodeljeni dež. vladni koncipist dr. Bogumil Senekovič pride k dež. vladi (oddelek VII.). Za okrajne komisarje so imenovani: dež. vladni koncipist dr. Leopold Žužek v Novem mestu (premeščen v Kamnik), Maks pl. Winkler v Ljubljani (premeščen v Litijo), dr. Rudolf Andrejka pl. Livnograjski in Anton Mencinger v Postojni (ostaneta na dosedanjem mestu). Za dež. vladne koncipiste so imenovani dež. vladni praktikantje Vincenc Borštinar v Kranju (pride v Novo mesto), Henrik Steska v Logatcu, Evgen marki Gozani v Kočevju in dr. Henrik Schaffer v Krškem — zadnji trije ostanejo na dosedanjih mestih. Dež. vladni konceptni praktikant Karel pl. Foregger je premeščen od dež. vlade k okr. glavarstvu v Kočevju.

— Goriškemu deželnemu zboru poteče šestletna doba v tekočem mesecu. Sedaj bo sklicanih nekaj deželnih zborov ali goriški ne bo več sklican, ker je, kakor znano, sprejet novi deželnozborski volilni red.

— Iz sodno pisarniške službe. Sodni kancelist Anton Sepič je premeščen iz Pulja v Buzet, kancelist Rok Peričič pa iz Buzeta v Pulj.

— Iz gozdarske službe. Provizorični gozdarski nadzorniški komisar II. razreda g. Anton Sivic v Radovljici je imenovan za definitivnega.

Ljubljanska razsvetljava. V zadnjem času se od raznih strani pojavljajo kliči po boljši razsvetljavi v notranjem mestu, kakor tudi v raznih še nezadostno, ali do sedaj sploh še nerazsvetljenih cestah na periferiji ljubljanskega mesta. Prejeli smo v tej zadevi sledeča avtentična pojasnila, glede ljubljanske razsvetljave: Kakor že znano, sklenila je mestna občina ljubljanska s tukajšnjo plinarno jako ugodno pogodbo, v koji se plinarna zavezuje tekom treh let brezplačno postaviti v Ljubljani 700 plinovih Avrovih svetilk za javno mestovo razsvetljavo. Te bodo nadomestovale sedanje električne žarnice, med tem ko električne obločnice ostanejo. Letos se ta nova razsvetljava še

(Dalje v prilogi.)

ni mogla izvršiti, ker so bile naprave v plinarni sami nezadostne za toliko pomnožitev razsvetljave. Plinarna si je morala torej v prvi vrsti nabaviti nove peči, večje aparate in plinohrame, kar se je izvršilo tekom letošnjega leta. Prihodnje leto se bodo dela nadaljevala v mestu. Razširili in okrepili se bodo razni plinovodi po mestu, ker so cevi postale tekom časa preozke za vedno naraščajoči konzum. Omeniti je namreč, da se tekom zadnjih 10 let plinarniško omrežje sploh ni nič okrepilo v kljub temu, da je Ljubljana ravno v tem času najbolj napredovala. Vsled tega je plinova razsvetljava v nekaterih delih mesta v času največjega konzuma faktično pomanjkljiva, ker vsled pretesnih cevi ni mogoče na dotične kraje dovajati zadostne množine plina. Cestna razsvetljava po notranjih delih mesta se bode temeljito zboljšala, ker se mesto sedanjih 16 svečnih električnih žarnic postavi 60—80 svečne Avrove plinove svetilke, poleg tega se tudi obstoječe zastarele obločnice zamenjajo z novimi električnimi obločnicami, ki bodo z Avrovimi svetilkami vred ljubljanske ulice sijajno razsvetljevale. Ker se kakor gori omenjeno vse te naprave letos niso mogle izvršiti, naj občinstvo potrpi do prihodnje jeseni, ko bode javna mestna razsvetljava po sklenjenem programu vsaj v veliki meri že dovršena. Pri tej priliki, ko se bodo električne luči v srednjem delu mesta nadomeščale s plinovimi svetilkami, se bode s preostalimi električnimi svetilkami razsvetljava na mestni periferiji izdatno pomnožila. Neekonomično bi bilo postopanje mestne občine, ko bi ravno to leto kupovala nova draga električna svetila za razne ceste v predmestjih, med tem ko bode prihodnje leto, ko se vplelje plinova razsvetljava, električni svetilki preostajali.

Iz gledališke pisarne. Nocoj (nepar) se uprizeri izvirna noviteta „Pohujšanje v dolini šentflorjanski“, farsa v treh aktih, spisal Ivan Cankar. Glavne vloge so v rokah dam: Danilove, Kreisove ter gg. Nučiča, Verovška in Dragutinoviča. Predstavi prisostvuje g. pisatelj.

Koncert „Pevske zveze moravskih učiteljev“, katerega aranžira „Glasbena Matica v Ljubljani“, bo v nedeljo dne 29. decembra 1907 popoldne ob 5 uri v veliki dvorani hotela „Union“ pod vodstvom gosp. prof. Ferd. Vacha. (Nastopi 50 pevcev.) Vzpored: 1. B. Smetana: „Piseň na moři“ (Pesem na morju). 2. V. Novak: „Vánoční ukolébavka“ (Božična uspavanka). 3. Jos. Klíčka: „Náš zpěv“ (Naša pesem). 4. P. Křížkovský: „Utoplená“ (Utopljena). 5. E. Grieg: a) „Marrá láska“ (Brezuspešna ljubezen). b) „Mariánská“ (Marijina pesem). 6. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“. 7. P. Křížkovský: „Dar za lásku“ (Dar za ljubezen). 8. L. Jaraček: „Klekanica“ (Čarovnica). 9. a) H. Pallá: „Cibulíčka“ (Cebuljica). b) J. Malát: „Ty klášterský zvony“ (Ti samostanski zvonovi). 10. B. Hegar: „Tábor mrtvých“ (Tabor mrtvih). — Začetek točno ob 5 uri popoldne. Cene prostorov: Sedeži po 6, 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 40 h, dijaške vstopnice po 60 h se dobivajo v trafiki gospe Češarkove v Selenburgovih ulicah in na večer koncerta pri blagajni. — Češko besedilo s slovenskim prevodom in z razlago istotam brezplačno.

Prve ali zadnje igre dobriček družbi sv. Cirila in Metoda. Prav zimski čas s svojimi dolgimi večeri vabi marsikoga k zabavnim igri, ki naj mu nadomešča razvedrilo v naravi. Tarokisti, doministi, kegljanci in drugi igralci, ob vsaki priliki vsaj en krožec za Slovenstvo!

Ljudske knjižnice tudi pripevajo za našo družbo. Vsaka knjižnica, ki se posedi, se kolekuje z narodnim kolekom v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Vsa čast g. juristu Črnetu, ki uporablja vsako priložnost v prosep Slovenstva.

Kako pospeševati družbo sv. Cirila in Metoda? Razni rodoljubi stavijo razne nasvete. Služil naj bi kinematograf, tudi nepraktičnega odkrivanja se moremo močje odkrižati, ako plačamo naši družbi letno 2 K; priporočajo se družbeni avtomati, narodni znaki mesto plesnih kotiljonov. itd. Družba sv. Cirila in Metoda pozdravlja z veseljem vsak praktičen nasvet, po katerem bi se moglo podpreti blagajnico in po njej koristiti Slovenstvu. Na dnevnem redu so sedaj: razglednice, narodni kolek, računski listki, družbene sprejemnice in drugo družbeno blago, ki je izkazuje koledar 1. 1908 na str. 163 do 167.

„Podobnost in vzgoja“. „Splošno slovensko žensko društvo“ opozarja sl. občinstvo še enkrat na predavanje g. prof. Fr. Ilešiča, ki se vrši jutri, v nedeljo ob 8. zvečer v „Mestnem domu“. Gospod predavatelj namerava razmotrivati, jeli smo plod roditeljev ali plod vzgoje. Vstop je prost in vsakomur dovoljen.

Nemška podpiranost. Naznanili smo pred kakimi tremi tedni, da je v tukajšnji realni četrtištoli Josip Stöckl brez vsakega povoda udaril s pestjo po obrazu pod očesom drugošolca Srečka Ogrizka in ga s tem telesno poškodoval, da je poškodovanec moral vsled slabosti iti domov. Deček oče, g. Ogrizek, si je za ta divji čin fanatičnega Nemca poiskal zadostjenja pri sodišču in je bila predvčerajšnjim sklepna obravnava. Tožena je zastopal dr. Eger, tožitelja pa dr. Triller. Dr. Eger je skušal dokazati, da je Stöckl, sin ravnatelja premogovnika v Kočevju, nedolžen kot jagnje in navedel celo vrsto prič, ki so pa vse izpovedale pod prisego v prilog Ogrizku tako, da se je čisto natanko dognalo, da je Stöckl tega sivo napadel brez vsakega vzroka. Značilna je izpoved priče šestšolca Schmalza, ki je spremljeval Stöckla, ko sta nalašč hodila po hodniku med Slovenci iskajoč povoda za kakšno rabuko. Tu je Schmalz imenoval slovenske dijake „dlene Bande“ in ko ga je sodnik opozoril na ta izraz, je odgovoril prevzetno: „Ja, diese Bande hat uns umringt.“ Seveda je sodišče bolj verjelo 16 drugim pričam, ki so soglasno izpovedale, da Stöckla in Schmalza ni nihče obkolil. Izpovedal je tudi, da je Stöckl udaril Ogrizka iz narodnega sovraštva! Toženeo, znan kot hudoben človek, ki bi moral zaradi svoje sirovosti biti že lani izključen, a se mu je spregledalo, kot se spregleda nemškimi dijakom povsod vse, je bil obsojen na 24 ur zapora, ozir. v globo 30 K, v plačilo 40 K za bolečine, plačati pa mora tudi sodne ter tožne stroške. Dr. Triller se je pritožil zoper prenizko kazen. Pričakujemo, da bodo nemški, zlasti graški listi poročali o tej stvari in se zavzeli za uboga Stöckla, ki je bil čisto po nedolžnem obsojen. — Stöckl je dobil v šoli 16 ur zapora in je pričakovati, da se zavod reši tega človeka, ki spada med sirovine prve vrste, ne pa med mirne in dostojne dijake.

Odbor za napravo obleke ozir. čevljev za uboge učenke in učence mestnih ljudskih šol v Ljubljani izreká vsem p. n. dobrotnikom najtoplejšo zahvalo za podporo, katero so odboru izkazali s tem, da so pomagali obleko delati, ali darovali blago, darovali pecivo. Obleko so delale gospe: Aleksandrina Logar, Julija Moos, Helena Vodnšek, Ivanka in Julija Premk, Marija Pavlin, Berta dr. Triller, Marija Triller, Fleißmann, Justina dr. Požar, Marija Šlegel, Ana dr. Toplak, p. n. gospodične: Ana Güstl, Josipina Kajzelj, Bela Kavčnik, Minka Jebračin, in Pipa Tavčar. Izdatno darilo v blagu so dali: And. Gassner, tovarnar in posestnik v Trzinu, Alojzij Krenner, tovarnar v Skofji Loki, trgovca Franc Ksav. Souvan in Skaberne, Predilnica v Ljubljani je darovala 7 K 40 vin. Kranjska hranilnica v Ljubljani je kakor druga leta darovala 500 kron, 40 kron je daroval Edvard Horak, trgovec v Trstu, po 20 kron sta dala g. Ivan Knez in g. Fran Kollmann, po 10 K so darovali: gg. Jelka Naglas, Maks Pleteršnik, Marija Perdan, Terezina dr. Jenko, D. Kavčič, Terezina Lenče, R. Rohrmann, Franja Urbanc, Evgenija dr. Oražen, Fina dr. Jenko, A. Gogola, Franja dr. Gregorič, Marija Grasselli, Milica Hribar, Stare, Franja dr. Tavčar, Marija pl. Trnkoczy, Franja Velkavrh, Franja Levičnik, Vera dr. Šlajmer, Marija dr. Zupanec, Helena dr. Sayer, gospodični: Antonija Kadivec, Josipina Aroe, gosp. Oton pl. Detela, Fran Mally, Josip Martinak, dr. Hudnik, Ivan Mejač, Janko Češnik, dr. Munda, dr. Pirc, župnik Vrhovnik, Elija Predovič, J. Prosenc, dr. Krisper, Milan Leustek, dr. Triller, dr. Majaron, Alojzij Lilleg, Ivan Plantan, Majo Petričič. Po 5 K so darovale gospe: Terček, Rutar, Seunig, Senekovič, Pirc, Hudovernik, Pavlin, Kagnus, Vera dr. Papež, Josipina Zakelj, A. dr. Toplak, Marija dr. Kokalj, Supančič, Jebračin, A. dr. Ferjančič, dalje so darovale gospe: Cecilija Kavčnik, Dečman in Jargovi dediči po 6 kron, Pleško, Tergovnik, Jakopič, Kramar po 4 krono, Mikuz 2 K, Koomur in Berdajs po 1 krono. Pecivo so darovali naslednji gospodje peki: Jean Schrey, Jak. Zalaznik, Okorn, Potočnik, Pirc, Žužek, Mole, Zalar, Zagar, Jenko, Godec, Smerke, gospodična Jančar, Bončac, gospa Bizjak, Dolenc, g. Novotny, Gärtner, Plehan, in Beden.

Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo priredi v turek, dne 31. decembra 1907 Silvestrov večer in vabi na ta večer člane in prijatelje društva. Veselico se vrši pri Steinerju, začetek ob 8. zvečer, vstop prost. Odbor je poskrbel za raznovrstno zabavo, za krasno petje (oddelek „Slavca“), za godbo; znani umetniki nastopijo v komičnih prisorih, Silvester prinese lepih daril in kogar bode veselilo, bode si lahko zaplesal. O polnoči, ko zatone staro leto, bode pozdravni govor mlademu letu. Trnovčani in

Krakovčani bodo spet imeli prijetno domačo veselico v svojem kraju.

„Svoboda“ 5. številka je izšla. Z novim letom bo izhajala „Svoboda“ 1. in 15. vsakega meseca. Ljubljanski naročniki lahko list naročijo v „Narodni knjižnici“ na Jurčičevem trgu. Naprednemu občinstvu priporočamo to gasilo narodno-naprednega dijaštva.

Deželna pomoćna društva za bolne na pljučih. Gosp. dr. Alfred Mahr je daroval mesto venca na krsto pokojnega Ernesta Zupanca vsoto 10 K deželnemu pomoćnemu društvu za bolne na pljučih.

Občni zbor akad. ter. društva „Sava“ se vrši v ponedeljek 23. t. m. ob 8 zvečer v „Narodnem domu“ (restavracija). Člani naj se ga polnoštevilno udeležijo. Gg. starejšine dobrodošli!

Ustanovitev delniške družbe kranjskih parnih opokaren je vladar odobrila. V družbi so dr. Danilo Majaron v Ljubljani s Antonom Dečmanom v Ljubljani, dr. Josip Kržišnik v Trnovem pri Il. Bistrici, Aleksander Špehar v Kosezah pri Il. Bistrici, Ivan Urbančič v Ilir. Bistrici in Ivan Valenčič v Trnovem.

Plesna šola v hotelu „Iliriji“ prestavi svojega 3. tečaja večerni pook vsled praznika v četrtek na današnji dan. V kratkem se začne še 4. tečaj za tuje in letos moderne plesne.

Gradaščice bodo regulirali ob državni cesti pri Viču v neposredni bližini župnišča in cerkve. Napravijo ji novo ravno strugo, ker zdaj pri deževju in topljenju snega uhaja čez bregove.

Cene petroleja se spet zvišajo in sicer za 50 v pri stotu. To je še tretje povišanje od konca novembra naprej.

Čitalnica v Spodnji Šiški opozarja tem potom vse svoje cenjene člane, da se vrši občni zbor kakor običajno dne 26. t. m. na sv. Štefana dan ob 2. popoldne v čitalniških prostorih.

Iz Litije. Dne 26. decembra prirede litijski šolarji veselico in korist družbi sv. Cirila in Metoda in kužnici tukajšnjega bralnega društva. Igrali bodo trodejanjsko božično bajko „Palčki“, peli več dvoglasnih zborov, predstavljali žive podobe, deklamovali in končno zapeli Parmovo koračnico „Mi smo vojaki, korenjaki“. Požrtvovalne litijske dame bodo malim igralcem priredile božično drevo.

Zupan iz Radomelj pri Kamniku. G. Fr. Škerjanec, nam piše: Nedavno tega me je nekdo v „Slov. Narodu“ napadel, češ, da izrabljam svoje častno mesto kot župan v samopasne namene. Med drugim mi očitá, da so občinske ceste v najslabšem stanju, samo ena je baje dobra, to je tista, ob kateri stoji moje poslopje. Vsa ta očitánja so neutemeljena, zakaj ceste, ki vodi ob moji hiši in ki jo res jaz mnogo rabim, se nisem dal niti enkrat popraviti odkar sem župan. Kdor trdi drugače, ne govori resnice. Kar se tiče drugih cest, omenjam, da je občinski odbor sklenil, da se popravijo, in v smislu tega sklepa sem že vse potrebno ukrenil, da bi se pričelo z deli. Vendar pa se je delo nekoliko zakasnilo, ker so imeli ljudje delo na polju in ni bilo lahko dobiti voznikov. Vrhutega je bilo treba še čakati, da se nekoliko oteče Bistrica, da je mogoče dobiti pripravnega gramozu za posipanje cest. Sicer se pa povsodi posipajo ceste na jesen, ne pa poleti. Takisto pa je tudi vsakomur znano, da niso v mokrem jesenskem času občinske ceste nikjer dobre v nobeni občini in naj bo župan Peter ali Pavel. Da v tem oziru naše ceste, po katerih se res mnogo vozi, ne morejo biti izjema, je jasno. Kar se tiče očitánja, da mi je največ ležeče na županski časti, naglašam samo to, da sem preje lahko živel, ko nisem bil župan, in da bom še lažje mirno in brez skrbi živel, če ne bom več župan. Toliko v pojasnilo!

Kmetiška posojilnica in hranilnica v Gorkljah pri Kranju se je ustanovila. Načelnik je g. Jožef Jenko iz Zgor. Bernika. Posojilnica je v naprednih rokah.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. V Radovljici se je ustanovil pri moški podružnici sv. Cirila in Metoda poseben gledališki odesk, ki hoče prirediti redno gledališke predstave v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Prva predstava se je vršila dne 15. t. m., ki se je izborna obnesla.

Fanatiki. Iz Radovljice se nam poroča: V neko tukajšnjo trgovino je prišel pred kratkim neki okoličanski duhovnik, ki je znan pod imenom „pamet in vera“ ter zahteval zavoj užgalice. Ponudil se mu je z vso vljudnostjo zavoj užgalic družbe sv. Cirila in Metoda, a moč oosno zavrne zavoj ter pravi: „Toh ne maram, dajte mi one z zvezdico“. Brez komentara!

Volilcem za osebne dohodnine. Vsem volilcem II. in III. raz-

reda radovljiškega okraja sporočamo, da polijejo podpisane glasovnice in legitimacije advokatu dr. J. Vilfanu v Radovljico.

Petar v Logatec. Piše se nam: V kratki dobi treh mesecev in pol imamo v Logatcu sabeljiti danes že tretji požar. V petek ob 8. uri sju-traj je užgal seno v podstrešju 22-letni sin posestnice Marije Homove na Kalciah v občini Gor. Logatec. Govori se, da je to storil iz maščevanja, ker mu ni bila pripisana hiša, deloma pa radi tega, ker ni čisto pri zdravi pameti. Na lice mesta sta takoj prihiteli domači požarni brambi ter kmalu udušili ogenj, ki bi gotovo vnel v bližini stoječi kozolec. Ljudje, ki so pravočasno opazili ogenj, so hitro rešili živino ter nekaj p. hišna in orodja. Skode je okoli 2000 K, posestnica je bila zavarovana za 800 K. Požigalec je po zločinu pobegnil v gozd.

Rokodelski pomoćniki v Idriji prirede običajno predpustno veselico in korist ondodne bolniške blagajne dne 26. januarja pri g. Didicu. Naj druga društva z ozirom na dobrodelni namen te priredbe isti dan ne prirejajo svojih veselic.

Občni nadledjalni šoli v Idriji in Cerknici. Kot zastopnik trgovinske in obrtne zbornice in Ljubljani je v šolski odbor obrtne nadledjalne šole v Idriji izvojen trgovec gosp. Karel Lapajne in one v Cerknici poštar in posestnik gospod Fran Zagorjan.

Iz Postojne. Dramatični klub v Postojni priredi na Silvestrov večer v veliki dvorani „Narodnega hotela“ žaloigro v enem dejanju „Brat Sokol“ in na zahtevo ponovi burko v dveh dejanjih „Trije tički“. O polnoči se uprizeri živa slika. Ker je čisti prispevek namenjen revni šolski mladini in deloma za „Sokolski dom“, se nadejamo obile udeležbe. Začetek točno ob 8. uri.

Nesreča V Celju je padel posestnik Dobrajc od Sv. Rozalije pri St. Jurju ob Juž. žel. po stopnjicah tako nesrečno, da mu je počila črepinja.

Zadužil se je v Mali Mislinji pri Celju majhen otrok posestnika Sušlja, ko mu je dala pestunja orehovo jedrec v usta.

Gradaščina Blagovno pri Sv. Jurju na Južni železnici, last bivšega državnega poslanca viteza Berksa, so kupili trapisti za 174.000 kron.

Ni vsak tak junak. 22. letnega Ivana Osvatiča so vrgli iz Čučkov gostilne v Trebetnicah v Slovenskih goricah, ker ni dal miru. Fant se je pa razjezil, se oborožil z vozno vago ter čakal za plotom na ljudi, ki so šli z veselice. Prvega je nalomastil Alojzija Druževića, drugo Josipino Čuček ter vrgel končno vago na Martina Bauma. Nato je vzel nož in osvaloval Alojzija Sirkar po prsih, hrbtu, glavi in obrazu. Za ta junaštva bo sedel ljubezni Osvatič 8 mesecev.

Denar v čevlju. Tovarniški delavec Ant. Šmigoc v Bruku na Muri ima navado, da nosi svoj denar v čevlju ter se mora vselej sezuti, kar dar hoče plačati. Nedavno je popival v neki gostilni. Ko je hotel plačati pijačo nekemu tujcu, mu je pomolil nogo, naj ga sezuje ter poišče denarnico. Tujec — neki Goldfritz — je porabil priliko ter vzel Šmigocu ves denar 140 K, v čevlju pa mu je dal prazni mošniček. Ko so lopova pozneje prijeli, že ni imel ne vinarja, češ, da je ukradeni denar izgubil.

Truplo neznanega človeka so potegnili včeraj popoldne iz Soče pri Gorici, kakih 400 m od Soškega mostu navzgor. Utopljenec mora imeti kakih 22 let, lasje so kostanjeve barve, brke istotako, visok 1 m 70 cm, slok. Na levi strani glave ima rano dolgo 5 cm in druge poškodbe. Pri njem so našli srebrno uro z verižico, malo okroglo zrcalo, žepno ruto in nožič, potem račun nekega ljubljanskega urarja z dne 29. oktobra 1907; na računu je ime: Janez Suligaj, Bohinjska Bistrica.

Ponarejeni goldinarji ograde kova krožijo po tolminskem okraju. Sumi se, da jih prinašajo tihotapci iz Italije.

K zavratnemu umoru kočijaža na Opčinah. Danes se je zgasil v našem uredništvu g. Josip Pahor, ki je bil te dni v St. Petru prijet od orožnikov, ker je bil na sumu, da je on umoril kočijaža Vidava na Opčinah. Prosil nas je, naj popravimo poročilo o njegovi aretaciji v „Edinosti“ in „Slovencu“, ki je dotično poročilo ponatisnil. G. Pahor je trgovec z deželniimi priidelki iz Opatjega sela, ne iz Mirna stanujoč pa v Novi vasi pri Opatjem selu. Orožniki ga niso prijeli v Sežani, pač v St. Petru. Ukle-nili ga niso, kakor trdi „Edinost“, ampak je šel z orožniki prostih rok. Kot dobrega in poštenega moža ga je poznal preiskovalni sodnik v Sežani že dolgo časa in ga je pričam pokazal le, da se je oddolžil svoji dolžnosti. O njegovi nedolžnosti je bil naprej prepričan. Seveda so ga takoj

ispustili na svobodo, kakor smo že poročali.

Za 100.000 K menio je ponarenil trgovca Matija Jurinac. Reki. Nad njegovim premoženjem je razglašen konkurs in znašajo pasiva okoli milijona. Jurinac je pobegnil.

Nesreča v turakem predoru. V nedeljo je šel v turakem predoru delavec Basilijs Hajdukov iz Brinja na Hrvaškem z drugimi delavci z dela. Nasproti je pridrel električni motor. Hajdukov se mu je hotel izogniti, a pri tem padel tako nesrečno, da je šel motor čezen in da so ga vozovi docela zmečkali. Tudi kožo mu je potegnilo z glavo. Seveda je bil takoj mrtev. Zapustil je ženo in tri majhne otroke.

Usmiljenja vredni otroci. Dne 17. t. m. je po Črni vasi s tremi otroci beračila neka Cimpermanova. Ker je bila ona sama, kakor tudi otroci, polna uši, so se je ljudje povsod branili vzeti pod streho. Za nameček, da so uboge sirote zaradi materine lenobe pasle mrčes, jih je mati še neusmiljeno pretepala, potem pa pri neki hiši popustila 8 let staro hčerko in pet let starega sinčka Francka, sama pa z enim otrokom neznano kam pobegnila. Sirotki je magistrat izročil v oskrbo posestnici Apoloniji Vidmarjevi v Črni vasi št. 27, po neusmiljeni materi pa poizvedujejo. Kaj mora postati iz takih otrok!

Tatvini. Včeraj popoldne med 1/2 na 1 1/2 je dosedaj še neznan tat najbrž s ponarejenim ključem odprl na ulico vodeča vrata trgovca z muzikalijami na Sv. Petra cesti št. 4 g. Alojzija Kraczmajra, tudi v trgovini je s ponarejenim ključem odprl predal, ter odnesel 100 kron denarja. Ljudje, ki so tata v trgovini videli in mislili, da je kak naročnik, ga opisujejo, da je bil od 18 do 20 let star, in čedno oblečen. — Danes ponoči bila je v nekem prenočišču v Kolodvorskih ulicah posestniku Stefanu Peloci iz Velike Umne na Hrvaškem ukradena nova suknja in telovnik vredna 20 K in srebrna ura z nikljasto verižico, vredno 20 K. Tat je z odškodovancem spal v skupni sobi, ter preje vstal, vzel obleko in odšel na kolodvor. Osumljenec je neki po imenu znani Hrvat.

Pes je popadel včeraj v Kapiteljskih ulicah 6letnega Ivana Vidmarja ter ga na obrazu lahko telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Poneveril je v Trstu 18letni trgovski praktikant Ljudovik Erhardt pri inkasovanju 1351 K in neznano kam pobegnil.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 150 Hrvatov, Slovencev in Macedoncev.

Izgubljene in najdene reči. Delavčeva žena Marija Robkova je izgubila denarnico, v kateri je imela 5 K denarja. — Šolski učence Rudolf Bertolini je našel škataljo svalčico. — V Souvanovi trgovini na Mestnem trgu je izgubljena, oziroma najdena manjša vsota denarja, katero dobi izgubitelj istotam. — Delavka Antonija Jagrova je izgubila v ruti zavite 3 K 32 v.

Opozarjamo na današnji inserat domače tverde D. S. Fakin, ki izdeluje in popravlja vsake vrste stroje. Zlasti se opozarja one, ki imajo v rabi pisalne stroje, in kontrolne blagajne, da se v potrebi obrnejo na zgoraj omenjeno tverdo, ki ima za taka popravila posebnega strokovnjaka. Delavnica, ki se nahaja na Poljanski cesti je vseskozi z najnovejšimi pripomočki urejena in je po sodbi strokovnjakov edina na Kranjskem. Tvrda se občinstvu najtopleje priporoča.

Ljubljanski sekstet na lok koncertuje danes v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri zvečer. — Vstop prost.

„Društvena godba ljubljanskega“ koncertuje danes in jutri zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidel.) Vselej začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

* Drobne novice. Tirolski delnični zbor se razpusti še pred novim letom. Nove volitve bodo meseca februarja, a novi deželni zbor se skliče koncem meseca marca.

— Eksplozija v gledališču. Mestno gledališče v Grossenhainu na Saksonskem je eksplozija plina popolnoma razrušila. Eksplozija se je pripetila med kušnjo. Kapelnik in več godcev je bilo zelo nevarno ranjenih.

— Pri razstrelbi smodnikain dinamita v Palermu je bila detonacija tako huda, da so v okolišu 500 m na vseh oknih popokale šipe. Dosedaj so našli 40 mrtvih in nad 100 ranjenih. Vseh ubitih je 91.

— Strašna nesreča v rudniku se je pripetila blizu Pittsburga. Nad 400 rudarjev je podstih.

Ker rudnik gori, ni upati, da bi zasute rešili. Med ponesrečenimi je kakih 300 Madžarov.

— Z doktorja filozofije je bila promovirana na dunajskem vsenčilšču grofica Albertina Marschall.

— Zaradi 60 mark je umoril v Köpeniku 20letni Albin Brofsack svojo 72letno teto.

* **Smrt ruskega ministra Filozofa.** Nenadna smrt ruskega ministra Filozofa je tembolj tragična, ker se je pripetila med splošnim veseljem in navdušenjem. V dvornem gledališču so namreč igrali na čast carjevega godu opero »Življenje za carja«. Zbrani so bili vsi člani dvora, diplomatičnega zbora, generalitete, aristokracije in senatorji. Carska himna se je morala ponoviti dvajsetkrat. Občinstvo je stalo na sedežih, mahalalo z robei in mnogi so jokali navdušenja. Pod vtiskom teh prizorov se je minister Filozof sklonil iz lože ter zaklical: »hurra!« V tem trenutku je prebledel, pade na sedež ter bil mrtev. Dogodek se ni opazil in ministri so odšli iz gledališča, ne da bi bili vedeli za smrt svojega tovariša.

* **Novo formacije v avstrijski armadi.** Povodom novega vojnega proračuna naznanja vojna uprava, da se ustanovi pri vsakem artiljerijskem polku dve divizijski komandi. Tirolske gorske divizije se spremene v gorske artiljerijske polke. Na novo se ustanovi štajersko-koroški gorski artiljerijski polk, nadalje po eden češki in dalmatinski gorski artiljerijski polk. Končno se ustanovi za sedaj 15 oddelkov za puške na stroj pri pešpolkih in eden tak oddelek pri konjeništvu.

* **Slovaška liga v Ameriki.** Slovaški izseljenci v Ameriki so si ustanovili svojo ligo, ki ima namen, ohraniti Slovakov tudi v tujini narodno zavest in zvezo z domovino. Potom lige bodo tudi nabirali denarne podpore za narodnostni boj na Ogrskem.

* **Kinematografska industrija na Francoskem.** Kinematografska industrija je še mlada, vendar je že zelo napredovala. Posebno veliko podjetje je »Compagnie Generale des Cinematographes« v Joinville. To je prostor 10.000², ima svoje gledališče, rekvizite, dekoracije, igralce, velike prostore za proizvodnjo filma, električne delavnice in umetniške ateljeje. Društvo proizvaja na dan do 30 km filma ter ima do 30.000 km celuloide v skladiščih, kar reprezentuje vrednost 7 milijonov frankov. Cela tovarna predstavlja vrednost 80 milijonov frankov ter ima uposlenih na tisoče delavcev.

* **Spomenik Arhimedu.** V Rimu se je osnoval odbor, ki postavi spomenik Arhimedu v Sirakuzi. V odbor je vstopilo mnogo učenjakov in odličnih dostojanstvenikov, kakor podpredsednik italijanskega senata Blaserna, rimski župan Nathan itd. Za podporo se obrnejo na učenjake in prosvetna društva vsega sveta.

* **Srečna država — srečen kralj.** O dobrosrčnosti pokojnega švedskega kralja Oskarja pričajo najbolj pač to, da v 37. letih njegovega vladanja ni bil nihče ne na Švedskem ne na Norveškem preganjan zaradi razžaljenja veličanstva.

Književnost.

— Zbirka znamenitih povesti. »Narodna založba« hoče poleg izvirnih spisov izdajati tudi prevode znamenitih spisov različnih tujih literatur. Domača literarna produkcija je premajhna, da bi mogla zadostovati potrebam čitajočega občinstva, vrh tega je pa kulturna potreba, da poznajo Slovenci vsaj najznamenitejša dela drugih literatur. Proti prevodom torej ni ugovora. Imamo že precej prevodov znamenitejših del. Manjši spisi, tudi če so še tako znameniti, pa se pri nas objavljajo samo po listih in se seveda izgubijo. S svojo »Zbirko znamenitih povesti« hoče »Narodna založba« sprejemati v začetku samo krajše spise. Vodi jo pri tem želja, da bi ustanovila Slovence nekak takega, kar je Reclamova knjižnica Nemcem. Seveda, tako poceni kakor Reclamovi zvezki ne bodo slovenske knjige nikdar, kajti nemških knjig se razproda na stotine izvodov, slovenskih pa komaj par sto. Prvi snopič »Zbirke znamenitih povesti« obsega pod skupnim naslovom »Štiri ruske slike« sledeče spise: Maksim Gorkij: Človek; Anton P. Čehov: Pevka; Maksim Gorkij: Hudournik; J. S. Turgenjev: Rendez-vous. — Imena kažejo, da so v tej knjižici zbrani proizvodi treh ruskih pisateljev svetovne slave. »Človek« je himna v prozi na moč in veličanstvo človeške misli. Prelagateelj je spisu dodal uvod, v katerem tolmači pisateljeve ideje. Po idejni vsebini je »Človek« največje, kar je ustvaril Gorkij. »Pevka« in »Hudournik« sta satiri na ruske razmere, pikri a duhoviti umetniški sliko ruskih socialnih in javnih razmer, dočim je »Rendez-vous« prelestna psihološka črtica. Lahko se reče: Štiri ruske slike podajajo štiri bisere ruske literature. Cena 58 strani obsežni knjižici znaša 60 vinarjev.

— Slovensko-amerikanski koledar 1908. Izdalo in založilo uredništvo »Glas Naroda«. Cena 30 centov. Poleg koledarskih podatkov obsega

knjiga mnogo zanimivih in poučnih sestavkov, okrašenih z ilustracijami.

— **Strossmayer koledar za god. 1908.** Izdaje i uredjuje odbor zagrebaških gospodja za Strossmayerov spomenik u Zagrebu. Gotovo je to največji in najlepši vseh slovenskih koledarjev, po obsegu, po umetniških ilustracijah in po vsebini naravnost imenitno delo.

— **Malo življenje.** Povest. Spisal dr. Fran Detela. Založila »Katoliška bukvarna. Broš. 1 K, vez. 1 K 90 vin. Dr. Detela ima kot pripovedovalec in kot dramatik dobro ime in so njegovi spisi pri občinstvu prav priljubljeni.

— **Ivan Podlesnik: Knjigovodstvo.** I. del. Cena vez. 3 K 20 vin. Založila »Katoliška bukvarna«. Knjiga pojasnjuje najprej popularno bistvo knjigovodstva in podaja potem izglede knjigovodstva pri družtvih in čebelah, za mladeniče in gospodarje.

— **Zapisek slovenskih knjig,** ki jih priporoča »Narodna knjižarna« — je naslov katalogu, ki je ravnokar izšel. V ta katalog so sprejeta vse dobre in priporočila vredne slovenske knjige, kar jih je dobilo, oziroma kar jih ni razprodanih. Odjemalci »Narodne knjižarne« dobe ta katalog lahko zastonj, sicer velja 20 vin.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjižarni na Jurčičevem trgu št. 3.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Kopice so bile povaljane in za to sta bili Marija Poljanec in njena mati Marija Bučar iz Spodnjega Blata na Dolenjskem mnenja, da je Helena Možina imela nedopustno ljubavno razmerje z moškim N. Tozadevno se je že 2. decembra vršila obravnava, a sta bili takrat oboženci oproščeni, na kar pa ste Marija Poljanec in Bučar na novo govorili o Možini in ste o njej tudi še druge nespodobne stvari pripovedovali. M. Poljanec je po izpovedi pri sploh jako jezična in je s takim govorjenjem neki tamošnji punici preprečila možitev. Sodišče je obdele obsodilo na 4 dni zapora in v plačilo kazenskih stroškov.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Dunaj, 21. decembra. Včerajšnja nočna seja poslanske zbornice je trajala do polu 1. po noči. Ministrski predsednik baron Beck je odgovoril na več interpelacij češkega radikala Klofača. Današnja seja se je pričela ob 10. dopoldne. Ker je nemški delegat Dr. Redlich odložil svoj mandat, je danes volila zbornica na njegovo mesto novega delegata. Izvoljen je bil nemški naprednjak prof. Albrecht. Ker pa je odklonil izvolitev, je bil izvoljen za delegata socialni demokratski poslanec Hybesch. Na to se je nadaljevala razprava o proračunskem provizoriju. Govorila sta poslana Zwierzina in Ostapčuk. Ob dveh popoldne je predsednik dr. Weisskirchner razglasil, da je zbornica v tretjem čitanju sprejela proračunski provizorij za prihodnje polletje, da se je proračun za 1. 1908. izročil v razpravo proračunskemu odseku in da so vlagatelji umaknili vse nujne predloge, vsled česar lahko preide zbornica takoj k razpravi o zakonskem načrtu glede sladkornega davka. Dan prihodnje seje ni določen. Najbrže bo sredi januarja prihodnjega leta.

Dunaj, 21. decembra. Cesar se je danes zjutraj ob krasnem vremenu v odprtem vozu pripeljal na Dunaj v spremstvu generalnega adjutanta grofa Paara. Ko se je pripeljal v mesto, so bile vse ulice polne ljudstva, ki ga je navdušeno pozdravljalo. Na Dvornem trgu ga je pričakoval župan Dr. Lueger z obema podžupanoma. Župan je pozdravil cesarja v navdušenem govoru, v katerem je izražal veselje dunajskega prebivalstva, da je vladar okreval, ter mu želel neomajnega zdravlja do meje možnosti. Cesar je dal ustaviti voz in se je sedeč v vozu ginjino zahvaljeval na pozdravu.

Dunaj, 21. decembra. Cesar je danes ob polu 10. sprejel v posebni avdijenci ogrskega ministrskega predsednika dr. Wekerleja.

Dunaj, 21. decembra. Ob desetih je cesar sprejel delegate. V svojem govoru je naglašal svojo zadovoljnost, da je poslanska zbornica zopet jela redno delovati, povdarjal, da so odnosi monarhije k ostalim državam čim najboljši in da se niso nič spremenili od zadnjega delegatskega zasedanja. Vse velevlasti se trudijo, da ohranijo svetovni mir in ga zagotovijo tudi za bližnji bodočnost. Naslanja se na dobre odnose z vsemi velesilami bo tudi naša država posvetila vse svoje sile mirnemu razvo-

ju ter stremila za tem, da se državi dajo garancije neoviranega napredka. Končno se je dotaknil stroškov za armado in mornarico naglašajoč, da je v interesu države, da ima krepko, za vse slučaje pripravljeno vojaštvo. Cesar se vrne v Šenbrun popoldne ob treh.

Dunaj, 21. decembra. Po prestolnem govoru v delegacijah je cesar nagovoril predsednika avstrijske delegacije dr. pl. Fuchs a. Cesar se mu je zahvalil za nagovor, ki ga je imel v delegaciji, izrazil svojo zadovoljstvo, da je vodstvo delegacije v tako spretih rokah, ter mu izrekel svojo zahvalo, da se je v svojem govoru zavzel za zvišanje plač častnikom. Dr. pl. Fuchs je povedal cesarju, da je pravkar dobil vest o smrti grofa Schönborna. Ta vest je cesarja vidno pretresla. Cesar je na to nagovoril še podpredsednika delegacije dr. Maedyskega in markija Baquhehema.

Dunaj, 21. decembra. Predsednik upravnega sodišča grof Friderik Schönborn, bivši namestnik na Moravskem in pravosodni minister, je danes zjutraj po daljši bolezni umrl. Pokojnik je bil kot justični minister slab zaščitnik pravic slovenskega jezika pri sodiščih.

Dunaj 21. decembra. Seja gosposke zbornice se je pričela ob polu 2. Vlada je predložila zbornici zakon o spremembi, oziroma popolnitvi državlanskega zakonika in zakonski načrt o zavarovalnih pogodbah. Podpredsednik knez Fürstenberg se je v toplih besedah spominjal umrlega člana gosposke zbornice grofa Schönborna. Seja se je nato prekinila, da se da časa proračunskemu odseku za njegovo delo.

Sofija, 21. decembra. Policija je izvedela, da so makedonski ustaši pristali Sandanski sklenili poleg Sarafova in Garvanova umoriti tudi kneza Ferdinanda. Vsled tega je vlada ukrenila najboljše varnostne odredbe. Ko se je knez včeraj udeležil liturgije v ruski cerkvi, so bile vse ceste od dvorca pa do cerkve zasedene od policije in vojaštva.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

V manufakturna stroki so se v zadnjih tednih cene nekaterih vrst blaga izpremenile. Te premenbe so važne, ker kažejo, da je pri dotičnem blagu najvišja cena že prekoračena in je pričakovati, da bodo cene stalno še vedno padale. To velja seveda samo za platneno in jute-blogo, ki se je le v omejeni množini rabi, dočim je blago iz bombaževine, ki se ga največ konsumira, ostalo pri prejšnjih visokih cenah, da, te cene so v zadnjih tednih tod in tam še poskočile.

Volneno blago. Sukno za moške obleke se slabo prodaja, dočim je povpraševanje po suknu za ženske obleke tako, kakor običajno v tem času. Cene sukna za moške so konstantne, za sukno za ženske pa zahtevajo tovarne od 10 do 20% več in to zvišanje večinoma tudi dosežejo. To isto velja tudi za polvolnene izdelke.

Platneno blago. Sukno za moške obleke se slabo prodaja, dočim je povpraševanje po suknu za ženske obleke tako, kakor običajno v tem času. Cene sukna za moške so konstantne, za sukno za ženske pa zahtevajo tovarne od 10 do 20% več in to zvišanje večinoma tudi dosežejo. To isto velja tudi za polvolnene izdelke.

Blago iz bombaževine. Visoka konjunktura traja še vedno. A ne da se tajiti, da kažejo znamenja, da je tudi že pri tem blagu dosežena najvišja cena in da za sedaj ni pričakovati, da cene zopet poskočijo. Nizkih cen sicer ni pričakovati, ali upati je, da se bodo konsumentje uprli prizadevanju na zvišanje cen in da izgubi vsako nadaljnje zvišanje v sedanjih normalnih razmerah vsako opravičenje.

Pripletninah in sukancih so cene nespremenjene in za sedaj tudi ni pričakovati nobenih prememb.

Jute-izdelki. Cene teh izdelkov so se močno preminjale. Zdj so 5 do 10% nižje, kakor prej. Letošnja žetev na surovinah je bila najbogatejša, kar jih je bilo v mnogih letih, zaradi česar je pričakovati, da cene izdelkom v bližnjem času novič padejo. Na angleških in nemških tržiščih so ti izdelki za 10 do 15% cenejši, kakor na avstrijskih tržiščih, vsled česar utegnemo v doglednem času tudi mi dobiti iste cene.

Glede običnega kupčijskega položaja je omeniti, da je bila trgovina na drobno z jesenskim in zimskim

sezonskim blagom v južnih kronovinah in na Ogrskem prav slaba in sicer zaradi trajno toplega vremena. Običajna naknadna naročila pri tovarnah in veletržih so izostala. Posledice, ki se deloma že zdaj kažejo v mnogih ogrskih in hrvatskih falimentih v tej stroki, pridejo šele na dan prihodnjega spomladi, ko bo plačati zimska naročila, da, čutiti jih bo še v zimski sezoni 1908/09, ker bo trgovina na drobno imela še takrat blaga, ki ji je letos zaostalo v zalogi. Da trpe vsled posledice take slabe kupčije na drobno tudi tovarne in trgovine na debelo, se ob sebi umeje. Zato so ti krogi v veliki skrbi, kaj bo prihodnje leto, zlasti ker banke ne dajejo rade odprtih kreditov in so še zvišale eskompt menic.

Poslano.*

C. kr. okraj. glavarstvo v Postojni.

Vljudno vprašamo slavnostno: Je-li res g. Ivan Zupan, župnik v Hrenovicih, bil pooblaščen pri kastratinskih obč. volitvah nas podpisane avstrijske državljane nadzorovati in javno napadati, da smo italijanski podaniki ter da nimamo pravice voliti; ali je bil to zvit volilni mane-ver? Priliznjeno se je g. župnik izrazil, da njemu ni mar za volitev, temveč pa za naše otroke, da se ne bodo mogli ženiti itd na Avstrijskem kot italijanski podaniki. Vsa čast in hvala g. župniku, da skrbi za pravice, mar se boji, da smo preblizu Riomanj ali je izprevidel, da vera peša. Baje je bil g. župnik resnično pooblaščen; prosimo sl. c. kr. okraj. glavarstvo v Postojni, poučiti ga, kako naj postopa pri občinskih volitvah in čudimo se, da je sploh moglo kaj takega v dvajsetem stoletju in ko uživamo že leta in leta avstr. državljanske pravice.

Hrenovice, 16. grudnia 1907.

Peter Del-Linz, Ludovik Michieli, Leonh. Del-Linz, Jozue Chiautta.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostanska poraba. Gotovo ni do macedga združenja, katero se dá tako mnogostansko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolesto utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravi vpliva na mišice in žveče krepilno in je zatorej dobro, da se prijava kopeljem. Steklenica K 1-90. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan ležarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, znanamovan z varnostno namko in podpisom. 6 16-17

Kačljajajoči naj boro inse at o THY-MOMEL SCILLAE, preizkušen izdelek, ki ga zdravniki večkrat zapisujejo.

Shujšanje

zdravo, trdno meso

in daje otrokom veselje do življenja. Kakor hitro otrok kaj poboli, pa mu neutegoma dajte »Scotta«. Vsaka steklenica Scottove emulzije obsega enake, najfinije in najuspešnejše sestavine v vedno enakem znatnem priznanem razmerju.

Izvirni ateklenica

2 K 50 vin.

Naprodaj po vseh 12 lekarnicah.

Zahtevajte
ilustrovan cenik
gasolinovih svetilk
podjetja za žarnice
„Ideal“
DUNAJ, VI. Wallgasse 34. **Hugo Pollak**
Cena, lepa svetilna bres nevarnosti; vsaka svetilka se lahko rabi zase; nič instalacije; popolno nadomestilo za plinovo luč. Za plinovo in električno svetlobo lastnega izdelka posebni katalogi. 3931 6

Obistveno varovanje!
Vsako posmrtno kaznivo!
Edino pristeno je
Thierryjev balzam
— soleno varstveno sredstvo —
nuno, 12 majhnih ali 6 dvoj-nah steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim naklopom K 6.—
Thierryjev centifugni mazilo
na vse, še tako stare rane, vnetja, polkožne itd. 3 lončka K 3.—. Polja se samo po sebi povzeta ali dnu napred. To dva domaći zdravila ste kot najboljša spletna znamenja in starostni.
Mazilca naj se na lekarnarji A. Thierry v Pragi ali na Rogaški Slatini.
Zaloga po skrobo vseh lekarnah. Knjižice s tiskovimi in slikovnimi navodili za uporabo in polnjenje priložne.
129-50

Na sveti večer, ko se vse žari v svetlih lučih, naj bi tudi tam, kjer nimajo plina, ne manjkalo dobre razsvetljave. Zato naj si kupi vsakdo dobro gasolinasto svetlo pri podjetju za žarnice svetilke „Ideal“ na Dunaju, VI., Wallgasse 34 ki pošilja ilustrirane kataloge zastonj in poštne prosto na vse kraje.

Romankljiva prebava je vzrok skoro vsem boleznim. Za stalno ravnanje prebave izborna služba odlični dr. Rose balzam za želodec iz lekarnice B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnih lekarnicah. — Glej inserat. a

Poslano.

Ako imate občutljive noge, kupite svetovnoznane gorke 3380 10

zimske čevlje

podšite s flanelo in kožuho v c. kr. mihovograški zalogi čevljev pri Henriku Kenda, Ljubljana, Mestni trg št. 17.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
steklenica z navodom i št.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno oznamite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik, Metlika, 24. aprila 1906.
Doz. lekarna Mil. Lenstaka v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1
Nalog novozgrajenega Fran. Jožičevega fabrik. mesta 13-51

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Evgen Vavken phil., 3 K 41 v, ki so se nabrali po zborovanju kmetskega podružnice v gostilni g. M. Kerna v Cerkljah. — Gosp. Franc Svetič v Hauensteinu 10 K — G. Tomo Tollazzi, cand iur v Logatcu, 12 K 5 v, katere je nabrala g. učiteljica Iva Smole pri odhodnici gosp. žel. mojstra Antona Dolencu. — Gosp. Jos. Kreutzer, asistent v St. Petru na Krasu, 4 K 10 v, ki so se nabrali v krogu zavednega knežiskega učiteljstva in došli št. peterskih uradnikov, ob razdelitvi raznih referatov. — Češka oboe proučljajajoč v restavraciji »Pri roži« odhodnico g. rudarskega komisarja Juzla 33 K. — Skupaj 63 K 61 v. — Srečna hvala! Živeli!

Umrli so v Ljubljani.

V deželni bolnici:
Dne 17. decembra: Ivan Leben, postrežak, 60 let, spridenje jeter. Marka Ciberaik, kolar, 47 let, naduha

Meteorološko poročilo.

7 dnevna nad morjem 906. Srednji vršni tlak 755.0 mm.					
čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetri	nebo	
20. 9. v.	741.6	5.0	sr. szah. del. oblak.		
21. 7. zj.	741.5	-0.5	sl. szah. del. jasno		
21. 8. pop.	740.2	7.1	sr. szah. sk. oblakno		
Srednja včerajšnja temperatura: 40° neredno - 21. — Padavina v mm 0.0.					

Pri otrocih boeznih potrebujejo se često kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega vplivanja svojega na
MATTONI
GIESSHÜBLER
alkalična kislina
katero radi zapisujejo pri žetodčevih klinih, škrofolnih, krvičih, otokah žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Giesshübler Slatini.) 54-8
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-Ju in Petru Lassinik-u in v vseh lekarnah, večjih specijah, vinah in delikatesnih trgovinah.
Da se izognejo podtaknjenju, se prosijo p. n. konsumenti »Mattoni« Giesshübler-ja, da dajo originalne steklenice Giesshübler-ja alatinke odpirati pri misli pred svojimi očmi in da pasijo na samaki na viganu znamenje

Poslano

p. n. občinstvu.

Ker sem bil jaz največji upnik modne trgovine Ernsta Sarka, sem prevzel vso njegovo zalogo modnega blaga in jo bom počenši z današnjim dnevom **prodajal daleč pod t. r. cenami**, ker mi zaradi mnogo drugih opravil ni mogoče voditi še te trgovine.

Ker bom prodajal po tako **nizkih cenah**, upam, da me bo slavno občinstvo v svojo lastno korist obilo posečalo, osobito, ker bo to ugodna prilika za nakup **lepih božičnih in novoletnih daril** po nizki ceni.

Ker bo, kakor je upati, blago kmalu vse razprodano, vabim ceneje kupovalce, da se zglasijo čimprej.

Fr. Iglič

trgovca s papirjem in galanterijskim blagom na drobno in na debelo na **Mestnem trgu v Ljubljani**.

Poslano.

P. n.

Ker mojemu sinu Adolfu Wagenpfeilu pred 2 leti ni bilo mogoče upustiti trgovine, ker za ostanek blaga ni dobil kupca, pa vendar boče zapustiti Ljubljano, sem jaz prevzel **vso njegovo zalogo** in likvidiram trgovino popolnoma.

Da bom kolikor moči najmanj blaga primoran prevzeti v svojo celovško trgovino, prodajam **od danes do 2. februarja vse blago daleč pod kupno ceno** in prošim p. n. občinstvo, da se prepriča o nizkih cenah.

Tudi vse, za predstoječo božično sezijo pri različnih trgovinskih naročenostih se takisto **prodaje izredno ceno**, na kar se usojam posebno opozoriti.

Vsakomur je s tem dana prilika, da za **majhen denar** pride do **samo pristnega, solidnega nakita** ali pa si nabavi **žlic, jedilnega orodja in vseh le mogočih uporabnih predmetov iz pravega srebra ali kina-srebra**.

Proda se tudi notranja trgovinska oprava z blaginjo vred.

Vabim p. n. občinstvo vendar, naj se prav izdatno poslužuje te **redke prilike**, in zaupam

z velespoštovanjem

Juri Wagenpfeil

dragotinar

Celovec, Krumerjeve ulice šte. 11.

Poslano.

P. n.

Z izvršitvijo likvidacije poverjen od g. Jura Wagenpfeila, se usojam, Vas še enkrat opozoriti na v gorajšnjem pismu obsežene **koristi**, ki si jih lahko naklonite ob tej priliki, in Vas prosim, da se v svojo **lastno korist** prepričate o nizkih cenah.

Samo resnično dobro in solidno blago morete **kupiti izredno ugodno**.

Pripominjam, da **do 1. februarja 1908 prevzemljem vsa nova dela in pa vsa popravila in graviranja**, in znamenjam pričakuje Vaših cenjenih naročil.

z velespoštovanjem

Adolf Wagenpfeil

dragotinar

Ljubljana, Čevljarske ulice šte. 2.

Hotel „Južni kolodvor“

(A. Seidel.)

Danes, 21., jutri, 22. t. m.

KONCERT

Ljublj. društvene godbe.

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilni obisk se priporoča.

A. Seidel, hotelir.

Sedlarja

za komate
sprejme takoj
FRANC ENGELE v Ročevju.

Odda se s 1. majem v najem

znana gostilna

na Poljanski cesti št. 53, nasproti domobranske vojašnice.

Pozive se pri lastniku hiše na Poljanski cesti št. 53.

V najem se da s 1. januarjem za več let

restavracija

pri kolodvoru v Trnovem-II. Bistrica. Eventualno se tudi prodaja vse s hišo vred, pripravno za trgovino.

P. Vranešić, Trnovo-II. Bistrica.

Sotrudnik

vešč. špecerijske in splošne železniske stroke, želi službo v neki večji trgovini. Eventualno prevzame lahko mesto poslovoje v neki manjši trgovini ali filijali enake stroke. Cenjene domise se prosijo pod „Konkurenca 500“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Panorama-kosmorama

Dvorski trg št. 3 pod „Narodno kavarno“.

Od 22. decembra do 28. decembra 1907.

Iz Prage skozi češko-saško Svico v Draždane.

Iščem

kupca

za modno trgovino.

Trgovina bi bila za kako žensko jako pripravna. Režije je jako malo, promet velik. Trgovina se nahaja na dobrem prostoru na Mestnem trgu. Odda se pod prav ugodnimi pogoji.

Več pove Fr. Iglič, Mestni trg.

Oskrbovanje

novoga hotela in edinega

(dosedaj Narodni dom) v Slovenski Bistrici se bo oddalo prihodnjo spomlad. — Ta se nahaja na glavnem trgu, kjer je že dosedaj bila najbolj obiskovana gostilna. Hotel ima lastno gostilničarsko koncesijo in lep poletni vrt za goste in velike postranske prostore. Kdor želi prevzeti oskrbovanje hotela in zamore položiti primerno varščino, se naj obrne pismeno na Posojilnico v Slovenski Bistrici, kjer se bodo dala natančnejša pojasnila.

425-1

Tvornica za likerske specialitete

Friderik Kafka

c. kr. dvorni
dobavitelj

Pribram

Išče za Ljubljano in deželo zaupnega, pri delikateznih in kolonijalnih trgovcih, slaščičarnicah, vinarnah in kavnarh dobro uvedenega, stroke vajenega

zastopnika

za prodajanje njih znamenitih izdelkov, zlasti vrlo renomiranih, povsod predobro znanih specialitet

„Morella“ Extrait de griottes in „Amorantino“ Liqueur d'estomac.

Samo predobro priporočene moči prve vrste, ki lahko dokažejo nspehe, naj naslavljajo ponudbe z referencami vred na zgorajšnji naslov.

4249

Stelaže za trgovino

se ceno prodajo

v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst. 3483-11

Hiša

z gostilno v Ljubljani, pripravna za vsako obrt, s ceno prodaja Vprašanja pismeno pod „A. B. 2500“ na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Orehe, suhe gobe, kumno, oves

ter sploh vse deželne pridelke kupuje Anton Kolenc v Celju.

647-47

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino cirkularjev, pism in drugih tiskovin oskrbi ceno v tej stroki izvežban uradnik.

Naslov v upravnishvu „Slov. Naroda“.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme trgovina z mešanim blagom

Uršič & Lipej v Brežicah ob Savi. Ponudbe naj se pošiljajo lastnoročno pisane.

4231-1

Več kovaških in sedlarskih pomočnikov in učencev

sprejme z novim letom povodom otvoritve nove tvornice za vozove Franc Stare v Kamniku.

4220-1

Najvišje cene Največji izbor

Preobleke Popravila

Sklepi

Mikusch

tovarna doznikov

Ljubljana, Mestni trg

4220-1

Iščem lokal

za trgovino v vredini mesta.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „lokal“ na uprav. „Slov. Naroda“.

4 delnice

Kreditne banke

z dividendo za 1907 se vsled smrtnega dogodka prodajo.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“

4243

POZOR!!!

Trgovci, kramarji, drogeristi in drugi kupčevale, ki se zanimajo za 4217-1

lukrativen privlačni predmet

dobe ponudbe pri trdki

W. SEISER & Co., Dunaj, XVIII/1 Plenergasse 17.

Kupim

dvakonja

približno 140 m visoka, rjave ali črne barve, te bele ne.

Kdo, pove iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“.

4241-1

Panorama International

Pod trančo 2.

Razstavljeno od nedelje 22. decembra do vštete sobote 28. decembra 1907.

Rojstvo in življenje Jezusa

V najem se odda

zdraviški dom na Bledu

Lepi prostori za kavarno in restavracijo, velika dvorana, stanovanje za najemnika, ledenica in dvoje igrališče za lawn-tennis.

Krasen velik park, kjer igra vsak dan letoviška godba.

Ponudbe do 25. januarja 1908 na Zdraviško komisijo na Bledu.

4232-1

Dobro srečo!

Namesto 10 gl. — samo 1 gl. 80

stane lepa „Gloria“ srebrna s plozbo 30 urna anker-remontolna žepna ura, prima kolesje z lepim graviranim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlač. ali po rebr. verižico z obeskom, natančno ideoča, za samo 1 gl. 80 kr. Dalje ponujam po zlačen, 80 urno, (veleprama švicarsko kolesje) remontolno uro z japo pozlačeno verižico za samo 2 gl. 75 kr. Za vsako uro 2 letno pismeno jamstvo. Po povzetju pošilja

IZVOZ UR KOHANE

Kračev št. 17

Za neugajajoče denar nazaj.

Mnogi so naročili po dvakrat.

Nov vegetabilski crême za prsi.

Najavovješa iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovev prsi. Razkošen stas. Rabi se samo zunanjo. Zdraviško preizkušeno. Lonček z navodilom stane K 3.— in K 5.—, poština 70 h. Prodaja in razpošilja gospa Käthe Menzel na Dunaju, XVIII, Schulgasse 3, I. nadst. 11. Znamke vseh dečela se sprejemajo.

4317-24

Kdor bi ceno in dobro

v prvem, drugem ali tretjem razredu rad potoval v

Ameriko (New-York)

naj se obrne kar na glavno izseljevalno agenturo

NATURAL, Basel (Švica) Hochstrasse 31 (H 7825 Q).

4916-1

Službe

ali kakoga drugega zaslužka išče mlad moški, zmožen slovenskega in nemškega jezika. Posebno veselje ima za potovanja.

Pisma se prošijo pod „J. R. 47“ poste restante Ljubljana.

Sposobne in zanesljive osebe

katere želijo postranskega zaslužka kot krajevni oziroma glavni zastopniki ali trajne službe kot potniki pri prvovrstni avstrijski

zavarovalni družbi

katere se peča z vsemi važnejšimi panogami, naj blagovolijo vpslati ponudbe pod št. 15-305 Gradec, poste restante 12. 1392-4

Vedno sveže

srne in zajci

se dobe v Gospodskih ulicah št. 15, v pritličju desno.

4206-2

Osebni kredit

za uradnike, častnike, učitelje itd.

Samostojni in posojilni konzorciji Uradniškega društva dajo po zmernih pogojih tudi proti dolgotrajnim vračilom osebna posojila. Agenti izljudeni.

Naslove konzorcijev priljublja brezplačno Centralno združenje Uradniškega društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25.

Večja trgovina na Dolenjskem išče

učenca

Ponudbe pod „Dolenjsko 100“ na uprav. „Slov. Naroda“.

4188-5

Godbo

za koncerte in plese preskrbuje

4201-1

„Ljubljanski sekstet na lok“.

Ponudbe sprejema koncesionar Jos. Mechura, Trnovski pristan 4.

Pravo

vipavsko vino

liter po 28 kr.

toči čez ulico gostilna pri „Litru“ na Bregu št. 2 v Ljubljani.

4202

Uradno dovoljena

že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

4228

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno, trgovinsko in gostilniško osebje za Ljubljano in zunan.

Potnina tukaj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Manjša
gostilna
v Ljubljani ne išče v našem event.
na račun V našem se vzame tudi
gostilniška koncesija.
Ponudbe pod "Gostilna" na uprav-
ništvo "Slov. Naroda". 4061 8

+ Suhim ljudem +
daje lepe, polne, telesne oblike moja garant.
neškodljiva

edilna moka Kätthe
zdravniško priporočena. Strogo rečno. Veliko
zahvalnih pism. Karton stane K 2-20. 4 kar-
toni poštnine prosto. Po povzetju ali za
pismene znamke pošilja samo
43 gospa Kätthe Menzel 728
Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. nadstr. 11

Išče se
dobro obranjena, oziroma tudi nova
dvosedežna polkrita dvovprežna
kočija
Ponudbe naj se pošljejo na uprav.
"Slov. Naroda". 4189-3

Išče se kot
prodajalka
gospodična iz boljše rodbine, zmožna
slovenskega in nemškega jezika v be-
sedi in pisavi. Imeti mora trgovski tečaj.
Vpraša naj se v tvornici pobištva
J. Mathian, c. in kr. dvorni založnik
v Ljubljani. 4160 3

Pristni dobri
brinjevec
se dobi pri
L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Uglaševalec
klavirjev!

Točno izvršujem uglaševanja in
popravljanje klavirjev. Moja jako
dobra dela in ugodne cene nimajo
konkurence. Pregledujem brezplačno.
Priporočam se 3958-5

G. F. Jurásek
— I. kranjski uglaševalec klavirjev —
v Ljubljani, Sv. Florjana ulice št. 28/I.

SUKNA
In modno 28 49
blago za obleke
priporočila firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
tvorniške cene. Vzorci franco.

Največja in najcenejša izber
reklamnih
koledarjev
kot trgovska novoletna darila.
Leplj in ceni vzorci.
Dober se z torbico ali brez
torbice z tiskano firmo.
Velika zaloga
leplj malih in večjih jaslic
od 10 vin. naprej.
Vzorci dopošljem na ogled.
Se vladno priporočila 8483 21
Ivan Bonač
trgovina papirja
v Ljubljani.

Žalne klobuke
vence in trakove
priporočila 51
Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski medni razstavi
1. maja 1904.
sod pokroviti
N. cca. in kr.
Viktor prost-
stet gospo
nadvoj odinje
Barje Isopina.

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3
se priporočila v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.
Priznana solidno delo in zmerno ceno.
Pristno angleško blago je v največji iz-
bori vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejšo izbiro
klavirjev in harmonijev
ima
Alojzij Kraczmér
izdelovalec klavirjev in sodne za-
prisoženi zvedenec
Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.
Vedno se v
zalogi
preigrani
pa breshibni
klavirji.
Pravz-
nem ubi-
ranje in
poprav-
ljanje vseh sistemov. Glavno
sastopstvo dvornih firm L. Bösen-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Stingl na Dunaju, August
Förster v Lohavu, Th. Mann-
borg v Lipkem. Za vsak, pri
meni kupljen klavir docela jamčim.
— Najnikija izposojevalnina. —
Delna plačila.

JOSIP STUPICA
jermenar in sodlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebnosti.
Cene nizke.

Specialiteta:
turistovske srajce
belo in barvasto perilo iz
angleškega cefirja, gole-
nice, izbrani vzorci,
kravate
za vse različne okuse,
dalje specialitete švedskih
rokavic:
glace in iz pralnega usnja
brezhibne prilike in
najboljši izdelek priporočila
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Epilepsija.
dor trpi na padavici, krčih in drugih svet-
lih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki
jo dostoj in poštnine prosto razpošilja
priv. Schwann-Apotheke
Frankfurt a. M. 3098 16

Število otrok
znižati na 2 ali 3 je smetno
in prihrani mnogo denarja
Zanesljivo navodilo za to, na-
car je dobi: več tisoč zahvalnih
pism, pošlje tajno za 90 h
v avstrij. znanh gospa
A. KAUFA,
Berlin S. W. 23, Lita.
denstrasse 50.

Lovske puške
vseh sistemov, priznana izdelki
prve vrste z največjim strelnim
učinkom, priporočila 127 5
Peter Wernig
o. kr. dvorn. dobavitelj orožja
v Borovljah na Koroškem.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Popravila in preoblike točno in cenno.
Popravila in preoblike točno in cenno.
Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporočila
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred škofijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 51

Vid Bratovž
Sv. Jakoba nabrežje 25
priporočila cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinom in ne-
vestam 206-51
svojo
veliko
zalogo
razno-
vrst-
nega
pohištva
po najnižjih cenah.

Občudovanje zbuja
TITANIA parni
priznani stroj munge in
likalne
valjalnice
V tretnji časi proti prej se s tem oporo
perilo ob največjem varovanju snežno-
belo. Vsek otrok lahko vrti stroj! Pranje
sabava. Perice nikakor ni treba. Pri-
hrani 75% mila in kuriva. Vsek stroj se
dana poizkušnja. Cena od K 55.— naprej
— Valjalnica za perilo, vse in kovanega
železa z v. l. in trdega lesa. Ceno od
K 40.— do K 100.—. Potlično jamstvo.
Prospekti, lepaki, izpričevala zastoj.
Iščejo se zastopniki.
Travnice Titania
Wels, — 1611, Ger. Avstr. 4183 2

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po niski ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zanesljivo. — Pri sunanjih
naročilnih naj se blagovni vzorec vpo-
slati.

Ustanovljeno leta 1845.
JOS. REICH
Edini zavod
za kemično čiščenje obleke
ter zastojev, barvarija in
likanje sukna
na par.
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice št. 3.
Postrožba točna. Solidne cene.

Pariski moderci
Pariski moderci
Sprejaj ravna oblika,
ne tišč! na želodec.
priporočila v največji izbiro
Alojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrožba
za droge, kemikalije, zelišča, ovetja,
korenine itd. tud' po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in spluh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate in
potrebščine, kirurški obva-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za lila itd. —
Velika zaloga najfinjšega rušna in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in soli za kopei.
Obiastv. kance. oddaje strupov.
Za živinorejce
posebn. priporočljivo: grenka sol,
dvojn. sol, soliter, enojan, kolmož,
trmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— **Drogerija** — 51
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razna
solišča (rože), ovetja, korenine, su-
šina, skorje itd. 44

Za lesno trgovino
se išče
komptoarist.
Nakupa in prodaje jelovega lesa
vešči imajo prednost.
Naslov pove iz prijaznosti uprav.
"Slov. Naroda". 4198-2

Gostilna
v Ljubljani, naspr. ti topničarske vo-
jašnice na Dunajski cesti št. 69
.. se zaradi bolehnosti gosp. darjeve ..
da takoj v najem.
3 gostilničarju s kavcijo. 4165
Več se izve v gostilni ravnotam.

Pekarija
z vso opravo se odda takoj na Tr-
žaški cesti nasproti tobačar. tovarne.
Istotem se odda 4192 2
prodajalna
za vsako obrt.
Uradnik z dežele, brez otrok, išče
za mesec februar 1908

stanovanje
s tremi sobami in pritliklinami s
sončno lego in prostim razgledom
Ponudbe sprejema uprav. "Slov.
Naroda". 4207 3

Prilika za prijatelje
umetnosti.
Zbirka heliogravur, reproduk-
cije najslavnejših mojstrov, v 2 mapah,
velikost 18 x 25, verske in zgodo-
vinske slike, skupaj 140 slik, se
odda tudi posamezno. Nakupna cena
300 K, roda se pa za 60 K.
Ponudbe pod "Umetnost" Ljub-
ljana, poste restante. 4204-2

Prijazno stanovanje
obstoječe iz 2 sob in pritliklin, se
odda se februarjev termin.
Ravno tam se odda

svetla kamrica ali
majhno skladišče.
Vpraša se pri hišnici v Florijan-
skih ulicah št. 24. 4110-2

Najboljša
prilika
.. za božični nakup..
po globoko znižanih cenah
je v
konfektorski trgovini za dame,
.. gospode, dečke in dekle ..
A. LUKIČ
Pred škofjo št. 19.

Opozori se
pri nakupu
blaga za moške
in ženske obleke
na blizu 40 let obstoječo trdvo
R. MIKLAUC
Ljubljana
Stritarjeve (Spitalske) ulice št. 5.
Na zahtevo se
dopušljajo vzorci.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevesju, osobito se priporoča pri zaprtju in nerednem odvajanju, pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdrževanje dobrega prebavanja. Delovanje izvrstno, uspeh siguran. Cena je za 10 steklenic 5 krov franko na vsako pošto po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 10 steklenic se ne pošlje. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča, lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

3963 4 II

PATENTE

vseh dežela izposluje in iskorišča
M. GELBHAUS 52-51
inženir in zaprišedeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

Št. 46 870.

Razglas.

Ker se je v Štepanji vasi, občina Dobrunje ter v Matenji, občina Iška Loka

smrkavost na konjih

uradno konstatovalo, se lastniki onih hlevov v Ljubljani, v katere se konji iz teh občin ustavljajo, opozarjajo, da pazijo na te konje in naznanijo takoj vsako sumljivost, ki bi jo opazili pri njih, mestnemu magistratu.

Mesni magistrat v Ljubljani

dne 12. decembra 1907.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na veliko.

Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“

v Pulju v Istri

prodajata vina:

Vino z Visa, črn	liter po	40 in 42 h	Teran (obran)	liter po	— in 40 h
Istrijskec, črni	48	51	Muskat (bel, sladki)	56	60
beli	34	36	„ (črni sladki)	56	60
Dalmatincec, črni	36	38	Refoško	K 1:60	
beli	34	36	Marsala	1:40	
Šiljer, (Opolo)	40	42	Pelinkovec	1:20	
beli	34	36			

franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunijo, pa jih je treba čimprej vrniti
franko kolodvor Pulj Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 56 litrov naprej. Za priročnost svojih vin popolnoma jamčiva. 2536-10

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovce, žganjetoče kakor tudi gostilničarje na svojo veliko zalogo **esence, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev, konjakov, malage, lacrimae Christi finega jamaškega ruma, pristne silvovke, brinjevca, tropinjevca in pa vseh vrst likerjev.**

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako množino po isti ceni kakor trdike iz nemških krajev ter jamčim za najboljši uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejemem na svoje stroške nazaj. 3675 8

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci.
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Št. 45.899.

Poziv

vojaški taksi zavezanim osebam, naj se zglase.

Po zakonu z dne 10. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 30) se morajo vse vojaški taksi zavezane osebe do tedaj, da prestane njihova dolžnost vojaške takse, **zglasiti vsako leto v mesecu januarju** na tisti občini, v kateri imajo dne 1. januarja tega leta svoje bivalice 4179-3

Oprostitev osebne dohodnine ali nadomestilne takse za službo, ki se pričakuje ali ki je nastala v prejšnjem letu zaradi tega, ker dohodek ne presega 1200 K, ali iz drugih vzrokov, ne odvezuje dolžnosti zglasiti se.

Zglasiti se je morali ali pisмено ali ustmeno.

Pismente zglasitve se morajo opraviti tako, da se vpošljeta občini dva v vseh razpredelkih z različno pisavo popolno in resnično izpolnjena zglasilna obrazca. Zglasilni obrazci se dobivajo brezplačno pri tukajšnjem mestnem magistratu. Zglasila se vpošiljajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, poštne prosto.

Zglasilni obrazci so tako urejeni, da se lahko, zloženi in naslovljeni, oddajo na pošto, ne da bi se uporabil poseben ovitek.

Ustne zglasitve vpisuje občina v oba zglasilna obrazca. Zglasitve, ki se podajo po kakem posredniku, ne odvezujejo zglasilnega zavezanca odgovornosti za izpolnjevanje naložene mu dolžnosti.

Zglasilnim zavezancem, ki predpisane zglasitve ne podajo pravočasno ali ki jo podajo v bistvenih točkah nepopolno, se lahko naloži do 50 K denarne kazni. Vojaški taksi zavezane osebe, ki v svojih zglasilih vedoma kaj zamolče ali se zakrivijo neresničnih napovedi, zapadejo, ako dejanje ne osnuje učna kaznivega dejanja, ki naj se kaznuje po občem kazenskem zakonu — denarnim kaznim do 500 K, če so dane posebne obtežilne okoliščine, do 1000 K. Naložene denarne kazni se spremene v zaporne kazni, ako se ne dajo isticati.

Vrtnatega je tedaj, če se zglasitev ni podala pravočasno ali če se je podala nepopolno, političnemu oblastvu dano na voljo na podstavi znanih podatkov ali pa takih, ki se proizvedo uradoma, brez obotavljanja prirediti vojaško takso.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 6. decembra 1907.

Za župana: **Vončina s. r.**

Jedilno in namizno orodje

Prilagojeno najbolje poročeno.

NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno opravljene KASETE za NAMIZNO ORODJE, SKLEDE, POSODE za OMAKE, KAVNI in ČAJNI SERVISI, NAMIZNI NASTAVKI, UMETNINE.

Edino nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensionone, menaže itd. 89.2 8

G. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie.

DUNAJI, OPERNRING 5

(HEINRICHSHOF).

Ilustrirani cenovnik zastojni.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječega tovarniškega znaka in polno ime

CHRISTOFLE

Priložnostni nakup :: :: ostankov

:: :: 40 metrov :: ::

zefira, barhenta, flanele, voala in drugega pralnega blaga, lepo razvrščeno v kosih po 1 do 8 m pošilja po povzetju in poštne prosto za 8 gld. 50 kr.

slavnoznan izvozna trgovina 4067 8

V. J. HAVLIČEK

v Podobrskih (veško).

Samo pristna

goriška

in različna vina

se točijo najceneje

208-51

Goriškem vinotoču

Ljubljana

Stari trg 13.

Izšel je težko pričakovani

Koledar

4142-5 za

kmetovalca 1908.

uredil dež. m. nadzornik J. Legvart.

III. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev.

Reja domače perutnine, mlekarstvo, preiskovanje in boleznih mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja. Zivnozdravnstvo.

Vinoreja. Tabele za merjenje lesa. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Merjenje lesa. Prerač. v kile, orale in hektarje.

Koledar, sejni in še mnogo drugega.

Vezan je letos v posebno močno platno. Cena s pošto K 1:80, in se naroča pri Iv. Bonacu v Ljubljani.

Vsled prihranitev dragega povzetja se naj znesek naprej dopolnje.

Albume

vsake vrste zlasti za razglednice :: ::

Poezijske knjige :: ::

v usnju in plišu

Spominske knjige :: ::

v usnju in plišu

Tintnike :: ::

in pisalne garniture

:: :: priporoča kot :: ::

božična darila

Narodna knjigarna

Hiša v Ljubljani naprodaj.

V ponedeljek, 30. decembra 1907 ob 10. dopoldne

bo pri c. kr. okr. sodišču v Ljubljani, soba št. 6, prodaja v konkursni sklad **Teodora Fröhlicha** spadajoče zemljišče vlož. št. 353, kat. obč. Sent-petrsko predmestje I. del obstoječe iz hiše št. 27. v **Slomškovih ulicah** v Ljubljani, z ledenico, konjskim hlevom, kegljiščem, gospodarskim poslopjem in vrtom, dalje s dvema njivskima parcelama v izmeri 579 m², ležečima ob Slomškovih ulicah in primernima za stavbišča; celotna vrednost obeh teh njivskih parcel znaša **3774 krov.** Hišno zemljišče z vrtom meri 1128 m², cenilna vrednost mu pa znaša **46.230 krov.**

Pojasnila daje upravitelj konkurznega sklada, odvetnik dr. **Edvin Ambrositsch** v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1907.

427-1

Edina prodaja v Ljubljani

za ameriško pisarniško pohištvo

se odda solventni tvrdki prve vrste, ali se sprejme

krajevni zastopnik.

Ponudbe se prosijo na „American Trading Company“, na Dunaju, IX/3.

Zaradi reklame se vsakomur pošlje za polovico nabavne cene, t. j. **1 K 50 v** v znamkah, elegantna **pisalna podlaga** s tedenskimi skladnimi in z letnimi koledarjem ter skladnimi notesom.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11:40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

9:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7:28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik

7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik

10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

6:58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.

8:34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.

2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.

6:50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.

8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6:46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

9:00 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9:59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Ustanovljeno 1870. Izdelovan e perila. Ustanovljeno 1870.

Najpraktičnejše 4139-5

božično darilo

za gospode, dame in otroke je

PERILO

Iz specialne trgovine

C. J. HAMANN V LJUBLJANI.

Dobavitelj perila cesar. in kralj. Visokostim, različnim častniškim uniformirskim zalogam, zavodom itd. itd.

Najbolj solidno domače delo.

Najboljše blago.

Največja izbira.

Zmerne cene.

POKORNEGA

PELINKOVEC

Najboljši želodčni liker sveta.

Od zdravniških avtoritet priporočen kot ugoden, tečen in želodec jačajoč

Čisti biljni destilat.

Eksportira se na vsa kraja sveta.

Odlikovan s 60 zlatimi, srebrnimi in čestnimi kolajnami.

Dobiva se povsod.

Zastopnik za Kranjsko:

FRAN REMIC, Ljubljana.

!! Opomba !!

Izvrsten glas našega elizira „Pelinkovca“ dal je povoda, da naša konkurenca prodaja pod istim ali slaboim imenom slabše — čisto zdravju škodljive — pijače. Radi tega pazite na našo z **zakonom zavarevano vinjeto** in zahtevajte izrečeno 3829-30

Pelinkovac Pokorny.

Vse ostale naj se kot ponaredba zavrne.

Edini proizvajalec:

Kralj. povl. dion. tvornica likera

preje **FRANJO POKORNY,**

Zagreb.

Ustanovljeno 1862.

Dr. Lamannovo zdravstveno perilo.

Dijaki ali gospodične

se vzamejo na hrano in stanovanje na Mestnem trgu št. 25, I. nadst. 3967-5

Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega, nego preizkušeno dobri „Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

RESTAVRACIJA AUER

Wolfove ulice št. 12

priporoča za praznike na dom svoje izborni marčno in na bavarski način varjeno gra-
:: :: natno pivo v steklenicah :: ::
kakor tudi izvrsten letošnji
grincingec, pelinkovec in razne vrste šampanjca
po zelo nizki ceni. Pošiljatev na dom brezplačno. 4244

Pozor!

„Dobro jutro, gospod stotnik!“
— Hlanjam se, gospod doktor!
„No, kam ste pa namenjeni?“
— Grem v Selenburgove ulice k Alojziju Horziku naročit nekaj za božično darilo svoji soprog.
„A, tako, tako — torej si tudi Vi daste postreči tamkaj.“
— To je resnično. Saj ima pa tudi največjo izbiro svežih in suhih cvetličnih šopkov, vencev s trakovi, prepariranih palm in še mnogo drugega blaga kakor nalašč za božična, novoletna darila, godove in slavnosti in sicer prav poceni.“
„Ne zamerite, jaz sem pa čul, da je drag.“
— O, ravno nasprotno, — to je samo prazna govorica, jaz pa govorim iz lastne izkušnje in prepričanja in bom to turdko tudi vsakomur rad priporočil.
„Torej, hvala lepa! Hlanjam se!“
— Zdravili! Usele praznike.

4241-1

Pozor! Pozor!
Najlepše in najcenejše visitke, voščila, vabila na veselice in druge merkatilne

tiskovine

:: :: dalje najlepše :: ::
božične in novoletne
razglednice
od 2 kr. naprej
se dobe edino le pri
L. PEVALEKU
Ljubljana, Židovske ul. 4.
akcijska tiskarna in trgovina s papirjem.
4091 7

Najprimernejše

božično darilo

SO
kasete s pisarniškim papirjem

ki jih ima v veliki
izbiri na prodaj

„NARODNA KNJIGARNA“

Ne II 552/07.

4247-1

Dražbeni oklic.

Valed prošnje c. kr. finančne prokurature kranjske v Ljubljani se bode v smislu sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Kranju 29. novembra 1907 vršila
v ponedeljek, 30. decembra 1907

ob 10. predpoldne v notarski pisarni podpisanega

prostovoljna prodaja nezadolženega zemljišča „Travnova tožba“

pod vlož št. 456 kat. obšč. V javni borbi (Herzog-f rat) obk. ječega iz **parc. št. 303/2 gozda** v izmeri 1262 m² in čistim doneskom 38 vin., in **št. 304/2 travnika** v izmeri 1 ha 1175 m² in čistim doneskom 22 K 34 vin. za vzklicno ceno 1000 K — pod katero se ne bode prodalo.

Vsak ponudnik mora priložiti pred začetkom dražbe v roke sodnega komisarja kot varščino znesek 100 K v gotovini, v domačih drčavih papirjih, ozir. drugih d. mačih papirih v kurzaem listu zaznamovanih in sposobnih za vlaganje denarjev nedoletnih, oz. branih b knjižicah domačih hranilnic.

P. nudniki so takoj vezani s svojo ponudbo, prodajalka pa še-le po odobrenju od strani nadustavne oblasti.

Natančnejši dražbeni pogoji in druga pojasnila se izvedo v pisarni podpisanega c. kr. notarja kot sodnega komisarja.

V Kranju, dne 17. decembra 1907.

ANTON ŠLAMBERGER, c. kr. notar
kot sodni komisar.

805 poslovalnic

818-7

zvezo „Creditreform“ daje brezplačno pojasnila le družbenikom.

Zahtevajte prospekt št. 19 od društva „Creditreform“ v Gradcu, Haydngasse 1.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12, belega, jako mehkega skubljenega K 18, K 24, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30, K 36. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povratni poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri Piznu na Češkem. 4146 2

Razglednice

umetniške.

in
pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg št. 3.

Naznanilo.

Poleg že obstoječih naprav, ki naj podkrepijo varčnost, smo vpeljali sedaj še

domače hranilnice

napravo, ki je v Severni Ameriki udomačena že leta in leta, in ki so jo nedavno tudi v Avstriji sprejele posamezne hranilnice.

Domača hranilnica omogočuje hranilcu, da vsak čas ahrani majhne zneske, in na-hranjeni denar, čim znaša eno krono, obrestonosno naloži.

Ta namen se doseže s tem, da izročimo vsakemu, kdor zahteva, zaprt hranilnik ter dotično vložno

Vložna knjižica, h kateri se izda hranilnik, se mora vselej glasiti na ime vložnika. Ena in ista oseba prejme le eno vložno knjižico.

Hranilnik se odpre in denar v njem prešteje v pričo stranke. Ako znaša prešteti denar vsaj eno krono, se vpiše znesek v dotično vložno knjižico.

Stranki izplačati v gotovini ves denar ali del zneska, ki se je nabajal v hranilniku ko, se je odprl, je nedopustno; tudi se ne izvrši izplačilo na vložno knjižico takega dne, katerega se je opravila kaka vloga; vse druge dni se pa lahko vzdignejo vloge do pridržanega zneska štirih kron.

Ta znesek se izplača, kadar se hranilnik vrne še poraben.

Podrobna določila o izdaji domačih hranilnic so pridejana vsaki vložni knjižici tega hranilnega oddelka. Ustna pojasnila dajemo ob navadnih uradnih urah

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1907.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

4 25-1

knjižico, ako vloži pri nas štiri krone.

Ta znesek, ki je v varščino za vrnitev nepoškodovanega hranilnika, kateri ostane naša last, se obrestuje kakor vsaka druga vloga.

Ključek od hranilnika hranimo mi.

Dobro ohranjen klavir

se po zelo nizki ceni prodaja.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

4209-2

Blagajne,

varne proti požaru in vlomu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško posuševalo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, d. inštarsko društvo, Zagreb, Illica 22. 3424-83

Kašljajočim otrokom i odraslim

zapisujejo zdravnik s najboljšim uspehom
THYOMEL SC LLÆ

kot pomoček, ki razkaja in odločuje sluz, ublažuje duševni kašelj in pomirja sopolne trake ter odstranjuje njih pogostost. Že na stotine zdravnikov se je izreklo o presenetljivo točnem uspehu Thyomela pri duševnem kašlju in drugih vrstah nalezivega kašlja.

Prosim, vprašajte zdravnika. 24
Steklenica 2-20 K, po pošti frako, če se pošlje denar naprej 2-20 K. 3 stek., če se pošlje denar naprej 7 K. 10 steklenic, če se pošlje denar naprej 20 K.

Izdajanje i glavna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA

477 c. in kr. dvorni dobavitelj. 10
Praga III., štev. 303.

Dobiva se po skro vseh lekarnah.
Pazite na ime izdelka, izdelovalca in varstveno znamko.

Zaloge skoro v vseh lekarnicah!

Herbapnyjev podfosforoksisil

apneno železnati sirup.

Že 38 let zdravniško preizkušen in priporočan prni sirup. Razkaja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzbuje siast in reditev trupla in je izborn za tvoritev krvi in kosti. Steklenica 2 K 30 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glav. razpodevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Prištev samo s spodnjo varstveno znamko.

Prod ponorodnami se svati.

Herbapnyjev

Sarsaparilla sirup.

Že 33 let uveden in vrlo preizkušen. Izborno, lahko delujoče odvajilo. Odstranja zaprtje telesa in tega posledice. Pospešuje menjavanje snovi in tvori kri. Steklenica 1 K 70 h, po pošti 40 h več za zavoj.

na Dunaju VII/1
Kaiserstr. 73-75.

426-1

SLAŠČIČAR R. KIRBISCH SLAŠČIČAR

4102-4 v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

priporoča bogato zalogo najfinjših in slastnih
obeskov za božična drevesca

bonbonov, francoskega sadovja, čokolade, čajnega
peciva, pečeno, kompota, vin, rum, čaja, liker-
jev itd., lepih atrap, kšaric, pokalnih bonbonov.

K praznikom

različne potice, prežce, pince, šartelj itd.

Tukajšnja in zunanja naročila točno.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjših

žimo.

M. Pakič

v Ljubljani.

iznajdba avtomobilov in
potnikov in vozilov.

J. KEBER

trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom

v Ljubljani

na Starem trgu št. 9

priporoča

vence in šopke
za neveste

ter

nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

iznajdba avtomobilov in potnikov in vozilov.

G. ČADEŽ

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

polg Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča

b1

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.
Postrožem točno.

Nova trgovina

s suknenim, plat-
nenim in manu-
fakturnim
blagom

JOS. PETKOSIČ

Ljubljana
Stari trg št. 4.

Vzorci na zahtevanje!

Jos. Eberle

urar
trgovca z zlatno
in srebrnino

na Mestnem trgu št. 17

priporoča svoje velike zaloge prečisti-
skih ur in prvih tovar, hmeljk,
stomskih, salonskih in ur na
mihale, briljantov, slatnine
in srebrnino. Namna oprava
in hitajnega srebra.

Lastna delavnica za popra-
vila in vsa nova dela.

Primerna božična darila

kakor 4174-3

Görz prizemska poljska kukala

dalje gledališka kukala, zlasti manevrski in očala
so na ogled, ne da bi se koga sililo, da kaj kupi, v
o o o o o o optičnem zavodu o o o o o o

JOS. PH. GOLDSTEIN, Pod Trančo 1.

Pristne ruske galoše

"Zvezdna znamka"

so najboljša.

Tvorica "Provoznik" v
Rigi jamči za svojo novost.

Pristne samo z zve-
zdno znamko.

Glavna zaloga: **VASO PETRIČIČ, Ljubljana.**

Ravnokar došle

krasne kravate, najnovejše bluze,
fini vrhnja in spodnja krila

priporoča po znano nizkih cenah tvrdka

A. Vivod-Mozelič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filijalka v Kranju, Glavni trg.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

priporoča naslednja dela:

Iv. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je ve-
ležniva in spada med najboljša dela
tega pisatelja. Broš. K 150, vez. K 250;
po pošti 20 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovins-
kih povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojsk, kmetijskih
voj, reformacije in renesance. Broš.
K 170, vez. K 270, po pošti 2 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11 zvezkih so zbrani najlepši romani
in povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se je s svojimi deli slovenskemu
občinstvu tako priljubil, kakor samo malo
drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri
Kozjak. Spomini starega Slovencea
3. Dolenjski Kobilica. 4. Tihotapec.
Grad Bojnice. Kloštrski žolnir. 5. Hci
mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin
kmetičkega cesarja. 6. Sosedov sin.
Moč in pravica. 7. Lepa Vida. Era-
zen Tatenbach. 8. Svet in sad. 9. Doktor
Zober. 10. Rokovnjači. 11. Tugomer.
Veronika Deseniška. 12. Vsa zvezka
velja broširana K 170, vezana 2 K, po
pošti 20 v več.

**Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dra-
matični in pripovedni spisi.**

II. Doktor Dragan, drama v petih de-
janjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih.
Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen
pripovedovalec, marveč tudi eden naj-
boljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri
Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli
na odru najvišje uspehe. Ves čisti dobiček
je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

**Dragotin Jesenko-Doksov:
Pesmi.**

V najlepši modri dabi umrli Jesenko je
bil veličasten pesnik, a bil je pri tem
skromen človek, ki niso niti delali reklame.
Njegove pesmi, pečiščene v raznih listih,
so vabljale občane pozornost. Po njegovi
smrti so bile izdane in je čisti dobiček
namenjen množičnemu neprofitnemu
redni, ki je je zapustil Jesenko. Vsa
izdava velja 2 K, po pošti 20 v. več.

Ljubljanski Zvon.

Tega prvega in najodličnejšega sloven-
skega literarnega časopisa je dobili še
naslednje letnike: 1901, 1902, 193, 1904,
1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja
broširana K 90.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškim cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znamenito vlogo
2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega živ-
ljenja v polpreteklem času. Broš. 80 v,
po pošti 20 v. več.

**H. Kirchsteiger: Pod spo-
vednim pečatom.**

Ta roman iz dunovskega življenja odkriva
skrivnosti iz župnišč in duhovskega sveta
sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 460, po pošti 4 v. več.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda

za l. 1908. Broš. K 120, po pošti 2 v. več.

Sokolski koledar

za l. 1908. Vez. 1 K, po pošti 20 v. več.

Dijaški almanah

za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Trgovski koledar

za l. 1908. Vezan 1 K, po pošti 20 v. več.

Novi obrtni red.

Slovenska izdaja. 1 K, po pošti 10 v. več.

Kazenski zakon.

Vezan 6 K, po pošti 10 v. več.

Kazenskopravni red.

Vezan K 560, po pošti 20 v. več.

**Dr. E. Volčič: Civilnopravni red in
sodni pravilnik.**

Broš. 7 K, vez. 8 K, po pošti 40 v. več.

Dr. E. Volčič: Odvetniška tarifa.

Broš. K 180, po pošti 30 v. več.

Premijera

v „Deželnem gledališču“ v Ljubljani 21. decembra 1907.

Cena broš. 2 K, eleg. vez. 2 K 80 h,
po pošti 10 h več.

**IVAN
CANKAR
POHUJŠANJE
V
DOLINI SENT
FLORJANSKI**

Farsa v 3 aktih.

Založništvo L. SCHWENTNER
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/1., Erdbergstr. 12

pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedelstvo itd.

kakor: mlne za sadje in grozdje, stiskalnice za
sadje in grozdje, škropilnice, poljsko orodje,
stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
reznice, stroje za rezanje repe, mlne za go-
lanje, kotle za kuhanje kisa, sesalke za vodnjake
in gnojnice, vodovode, svinčene cevi, železne
cevi l. t. d.

**od sedaj po zopet izdatno
znižanih cenah**

ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumljeve in konopljene
cevi, gumljeve ploče, stroje za točenje piva,
skrinje za led, stroje za sladoled, priprave za
izdelovanje sodavice in peničih vin, mlin za
dišave, kavo itd., stroje za izdelovanje klobas,
tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske
tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice,
železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje
vseh sestav, orodje in stroje vsake vrste za klu-
čavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje,
vse pod dolgoletnim jamstvom
po najugodnejših plač. pogojih

tudi na obroke!

Ceniki z več kot 500 slikami
brezplačno in poštne prosto.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zahtevani.

1064-14 Pite naj se naročijo:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/1., Erdbergstr. 12.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdko FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Ljubljana Gričar & Mejač Ljubljana

v Prešernovih ulicah šte. 9

priporočata

praktična božična darila

za dame, gospode, deklice in dečke

po čudovito nizkih cenah, kakor:

kožuhovinaste jopice, plišaste jopice,
suknene jopice, gledališke plašče, double-
raglane, lodnaste in double pelerine,
jopice za sankanje, obleke, sako s ko-
žuhovino, mestne kožuhe, zimске sukne,
jutranje sakó, modne telovnike, pelerine
za gospode in dečke, otroške kostume.

Trgovina bo v nedelje dopoldne odprta.

Klobuke
cilindre in
čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporočam
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2. Postaja cirk. železnice

Popelna oprema
za neverojenke
otroške perile
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljeno 1870.

Slovenski deci lepo,
niti primerno knjigo v roki!

Ni je lepše in primernejše nego so

Palčki Poljanci.

Kako izborna knjiga za drobno deco je to, dokazuje najbolje okolnost, da
so v kratkem času izšle poleg nemške še francoska, nizozemska in češka izdaja.
Nemška kritika je to knjigo sprejela naravnost z entuzjazmom in nemška literatura ni
ravno uboga na takih delih. Besedila in slike se čudovito ujemajo in spopolnjujejo,
oboje je takorekoč vzeto naravnost iz naivne otroške fantazije. Da slovenski prevod
ni izgubil ničesar od one čarobne moči, ki jo ima izvirnik, nam je najboljši porok
ime prevajalca Otona Zupančiča, pesnika čudovitih mladinskih »Pisanic«.

Slovenska izdaja je izšla v isti razkošni opremi kakor nemška in je tudi za
isto ceno naprodaj: 3 K 60 h, po pošti 3 K 90 h, z rekomandacijo 4 K 15 h.

Najlepši božični dar!

Kdor hče napraviti deci res nmetniški, uskaljeni užitek,
naj ji kupi »Palčke Poljance«.

Založništvo L. SCHWENTNER Prešernove ulice št. 3,
Ljubljana.

Nenavadna prilika!
Za božični nakup
posebno znižane cene!

Vse vrste perila za dame in gospode, po-
steljne in namizne oprave, vse izdelano v
lastni šivalnici.

Šifon, platno, vezenje, nogavice, kravate in
mnogo drugih predmetov.

Anton Šaro

Sv. Petra cesta šte. 8. 4119-6

Za Božič!

Velika izbira
božičnih in novoletnih daril

kakor tudi raznih

predmetov za okrašanje božičnih drevesc

finega domačega in tvorniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih
najfinejših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — V za-
logi imam različnih desertnih in čokoladnih bombonov ter
postrezam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Fini turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medeno, orehovo in rozinovo puding, šartelj,
pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

V kavarni

vsak čas črna in bela kava ter izbor: čaj.

Jak. Zalaznik

slastičarna, kavarna in pekarija.

Stari trg št. 21.

Ohranitev zdravega
ŽELODCA

Uti največ v ohranitvi, pospeševanju in v urav-
navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega na-
prilja. Preiskano, izbrani najbolj in uspeš-
nih zdravilnih soli skrbno pripravljeno, tek shu-
jajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko od-
vajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani
mnoge posledice nezmernosti, slabe diete, prehlaj-
enja in sopnega saplja, n. pr. gorčico, na-
puhanje, nezdravne tvorbe kislina ter krče je
dr. Rose balsam na žolodca iz lekarn B.
FRAGNERJA v PRAGI.

SVARILO!
Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi.

2. k. kr. dvornega dobavitelja
»pri črnem orlu«
Praga, Naš Strana, opol. Novodvorská ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.
Cela steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Proti vpošiljavi K 150 se pošlje mala
steklenica in za K 280 velika ste-
klenica, za K 470 2 veliki steklenici,
za K 8 — 4 velike steklenice, za K 22 —
14 velikih steklenic poštne prosto na
vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
O. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar-
a. detsehäger, J. Mayr. 1477-18

Dobra knjiga je najprimernejše
in najcenejše božično darilo!

Knjigarna
L. SCHWENTNER
v Ljubljani

priporoča nastopne, elegantno opremljene knjige:

Kersnik Janko: Zbrani spisi. 4 zvezki. Elegantno v
platno vezani K 24.—, 4 82-3

Trdina Janez: Zbrani spisi. 4 zvezki. Elegantno v
platno vez. K 14-10.

Jurčič Josip: Zbrani spisi. 11 zvezkov. Elegantno
v platno vez. K 22.—.

Levstikovi Zbrani spisi. 5 zvezkov Eleg. v platno vez.
K 27.—, v najf. vez. K 31.—.

Tavčar Ivan: Povesti. 5 zvezkov. Eleg. v platno vez.
K 15.—, v polfranc. vez. K 21.—.

Stritar Josip: Zbrani spisi. 6 zvez., t. j. 2.—7. zv.
(1. zvezek je razprodan).

V platno vezani K 38.—, v pol franc. vezbi K 43-40.

Največja
zaloga

Dokolenic (gamaš) iz usnja
in suknja za gospode, gospe in otroke.

Turistovskih čevljev

Ameriških čevljev

Otroških čevljev

Čevlji za dom

v izvrstnih ka-
kavostih po
smernih cenah.

v največji
izbiri

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

J. Szantner

Šelenburgove ulice 3 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 3

Čevlji zastoj in poštne prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.